Zevende Jaargang. Nummer 10 Verschijnt vierwekelijks 12 October 1935

LABORISTA ESPERANTISTO
ARBEIDER ESPERANTIST

ORGAAN VAN DE FEDERATIE VAN ARBEIDERS ESPERANTISTEN IN HET GEBIED VAN DE NEDERLANDSE TAAL

Redactie: Middenweg 226, Amsterdam-O. || Secretariaat van de Fed. van Arbeiders-Esperantisten: Postbus W 6, Amsterdam-W.
Administratie: Postbus O. 50, Amsterdam-O. || Postgiro Amsterdam 144698. || In België: Esschenstraat 16, Antwerpen

Abonnementsprijs f 0,75 per jaar. Voor leden gratis. Oplaag 4700 exemplaren.

VOLMAAKT OVERBODIG.

Een paar weken geleden werden we opgeschrikt door een bericht in de pers, dat de stichting aankondigde van een afdeling te Rotterdam van sociaal-demokratische esperantisten, welke zich aansloot bij de Internationale van socialistische esperantisten (ISE). Al spoedig, vervolgt het bericht, deed zich de noodzakelijkheid gevoelen een landelijk verbond te stichten. Dat gebeurde op 15 September, door „gedelegeerden" uit Rotterdam, Amsterdam, Den Haag. Deze „organisatie", waarin alleen leden der SDAP worden opgenomen, heeft ten doel, **esperanto in dienst te stellen van de SDAP en haar nevenorganisaties en het te verbreiden onder de leden der SDAP.**

De oproep besluit „partijgenoten, esperantisten, aan u de taak onze beweging uit te bouwen, zodat esperanto een der middelen kan worden ter bevrijding van de arbeidersklasse".

Hoewel alle pg. esperantisten werden uitgenodigd zich ten spoedigste voor het lidmaatschap aan te melden, hebben de pgn. in het bestuur der Federatie aan deze vriendelijkheid nochtans geen gehoor gegeven.

En zij zijn er zeker van, dat de vele soc. dem. bestuurders en werkers in onze nu wijdvertakte Federatie evenmin van plan zijn de „erara vojo" te volgen.

Wij hebben de vaste overtuiging dat men deze poging om ons werk te niet te doen, in de kiem zal helpen smoren. Deze onverantwoordelijke daad dient ten spoedigste ongedaan gemaakt te worden. Daarvoor zorgen de pg. esperantisten. Zij beschouwen het als een smaad, hun sociaal-demokraatzijn aangedaan.

Wij zijn nog niet vergeten, hoe we een dergelijke scheurmakerij van „kommunistische" drijvers, waarvan de aanleggers al lang weer van het toneel verdwenen zijn, glansrijk hebben weten de kop in te drukken. Waren wij toen niet krachtig opgetreden tegen NUK, afd. der IPE, dan zou de Federatie even hard gekwijnd hebben als ze nu, zonder dergelijk gezwel, kon blijven groeien.

We namen toen stelling in de Apeldoornse resolutie tegen IPE en waren helaas voor twee jaar verplicht deze ook toe te passen op drie leden van ISE, welke wij moesten royeren.

Het lidmaatschap onzer Federatie is onverenigbaar met dat van IPE en ISE. Ieder dus die zich bij ISE aansluit zal door ons worden geroyeerd. Onheilstichters, scheurmakers en tweedrachtzaaiers zullen wij weten te weerstaan met al onze kracht.

Wat is wel de drijfveer van dit handjevol nieuwlichters in onze beweging? En wat toch denkt men te bereiken?

We kennen deze esperantisten niet voldoende. De inlichtingen, welke we na informatie ontvingen, zijn van dien aard, dat we organisatorisch niet veel zullen hebben te vrezen.

Oude leden, soc. dem., zijn er niet onder. Deze waren *te* lang goede werkers in onze Federatie, dan dat zij, die onze beweging mee hielpen groot maken, haar nu zouden te gronde richten.

Was de zaak—niet het feit—niet zo onbetekenend, het bestuur der SDAP zou aldra van haar leden uit onze Federatie bewijzen van afkeuring over deze aanval op onze Fed. in ontvangst hebben te nemen. Allicht zou het Partijbestuur dan niet hebben geschreven aan de parasieten van ons werk, dat het met belangstelling van de stichting van een groep van pg. esperantisten heeft kennis genomen.

Een dergelijk schrijven, gericht aan een groep, die in een vergadering te Den Haag slechts 4 personen telde, buiten het bestuur, nadat 3 andere partijgenoten de zaal hadden verlaten, had het P.B. beter achterwege kunnen laten, gezien het onze krachtige Federatie, die onder de „pg" nog wel wat meer voor esp. heeft gedaan, steeds links heeft laten liggen.

Evenwel, laten deze mensen zich van een dergelijk beleefdheidsschrijven niet te veel voorstellen. Zij zullen toch wel niet zó naief zijn te menen, dat nu ineens hun partij veel voor esperanto zal gaan voelen? Of wel, dat hun pgn de waarde van esperanto zullen gaan inzien, omdat het nu eens niet van de Fed. komt? Ware dit zo, dan kunnen we geen eerbied hebben voor deze belangstelling en het zou wel zeer van onverantwoordelijkheid getuigen, om dusdanige reden het esperanto te hebben genegeerd.

Nee, heren kapotmakers, wat gij u voorstelt bereikt ge niet zonder ons. Mogen wij al niet de toepassing in partij en vakbeweginginstanties hebben bereikt, tot de erkenning van de waarde van esperanto brachten wij het toch wel.

Maar wat ons evenveel waard is, is wel, dat wij het zijn, die in brede massaas van de arbeidersbevolking esp. populair hebben gemaakt, dat duizenden zich aan de studie zetten en eveneens duizenden arbeiders het esperanto machtig werden.

Onze Federatie bracht hun iets, misschien veel. Onze Federatie bracht velen tot de arbeidersbeweging — zelfs tot de SDAP! — die te voren daar vreemd van stonden.

Dacht men soms, dat een vereniging uitsluitend van soc. dem., als wij in de vorige winter, 5000 kursisten ingeschreven zou hebben, en als, om er maar één te noemen, onze pas opgerichte afd. Sliedrecht nu reeds 60 kursisten kon boeken?

Als esperanto een der middelen kan worden ter bevrijding der arbeidersklasse, zoals deze ISE-ers wensen,

dan zal dat niet aan hun liggen, maar aan onze Federatie. En zelfs straalt er van onze aktiviteit nog wel iets af op de propaganda-mogelijkheden der andere esperanto-organisaties.
Wil esperanto de wereld winnen, dan zal dat mede afhangen van de belangstelling in andere kringen dan de onze.
Waarom ter wereld is er behoefte aan een vereniging van enkel soc. dem. esperantisten? Wil men de NVV-leden uitsluiten? Of die ook vroeg of laat bij ons weghalen?
Zou men dan maar niet liever beginnen, met de partijgenoten en de vele NVV-leden trachten weg te halen uit de neutrale esp. beweging?
Dat men overigens partij- en vakbewegingsbesturen e. a. van onze Federatie zal weten af te keren, geloven we niet.
Onze organisatie gaf daartoe geen aanleiding. De Federatie van arbeiders esperantisten beperkt zich niet tot een bepaald terrein. Haar basis is breed genoeg om allen te bevatten, die het belang der arbeidersbeweging ter harte gaat.
Een bepaalde politieke richting heeft ze niet en wenst ze niet. Om zijn politieke aspiraties uit te leven, heeft men zijn partij. Werkt men bij voorkeur op het terrein der vakbeweging of in het kader van beide, in saamgezinde verenigingen, welnu, het is ons te liever. Als men de zaak van het esperanto maar niet verwaarloost, doch ten bate van de gehele arbeidersbeweging dient.
Voor enkele andere doeleinden moge het praktisch juist zijn in eigen kring te werken, voor esperanto kan dat enkel maar nadelen hebben.
De beoefening van zang, muziek, sport, enz. in eigen rijen, beoogt niet hetzelfde als de beoefening van esperanto.
Het „beoefenen" van esperanto is voorwaarde tot algemene verbreiding, welke leidt tot algemeen gebruik. De instanties in de arbeidersbeweging zullen daartoe, dat is onze ervaring, slechts gedwongen worden en wel door de feiten, die anderen aanbrengen. Ware men van het nut van esp. reeds te voren overtuigd, de internationale arbeidersbeweging zou zich geschaard hebben onder de pioniers, in plaats van lijdelijk toe te zien en nodeloos de tijd te rekken, krachten, tijd en geld te verspillen met propaganda te laten maken voor een zaak, die haar enkel van nut kan zijn. Hier ontbreekt slechts de goede wil.
Men denke niet, dat het bijeenbrengen van welke genoten ook in eigen kring, deze onwil zal breken.

Wij vernemen als beweegreden o. a., dat de mogelijkheid ontbreekt in de Federatie zijn soc. dem. beginselen uit te dragen. In hoeverre dat juist is, vermogen wij niet te beoordelen. Het zal wel aan de wijze van uitdragen liggen. Overigens weten deze beginseluitdragers ook wel, dat dit in de eerste plaats niet wel mogelijk is in meer kringen, waarin soc. dem. verkeren uit sympathie voor het schone doel. En ook in de mod. vakbeweging b.v. is dit niet op de eerste plaats geboden.
Laat men inzien, dat de oprichting van een soc. dem. esp. organisatie volmaakt overbodig is.
Laat ons voorkomen dat andere groepen, die zouden kunnen gaan klagen over de onmogelijkheid van het uitdragen van *hun* beginselen deswege ook esperantobondje gaan spelen.
De Federatie heeft een goede naam als esp. organisatie in binnen- en buitenland.
Er bestaat er geen, die zich met haar kan meten in grootte en prestaties.
Dat Nederland nu de eerste plaats inneemt in de esperantowereld, is mede voor een niet gering deel, aan onze Federatie te danken.
Dat dit zo blijve. Men stake zijn onnut gedoe, dat slechts leiden kan tot het zich afwenden van de tot splitsing gebrachte esp. beweging.
Door de Federatie, voor Esperanto!

Ervaringen van Hollandse touristen in Zweden.

Overal vindt men Esperantisten.

Het is zeker wel een verheugend feit voor esperantisten, wanneer zij over dergelijke ondervindingen lezen.
Voor niet-esperantisten moge het een opwekking zijn om zich de taal eigen te maken, die deze mogelijkheden biedt.
Lang zwierven zij op hun fietsen, genietend van het prachtige zweedse landschap, echter kampend met de moeilijkheid zich verstaanbaar te maken bij de bevolking, met haar zo moeilijk te begrijpen taal. Zelfs met de kennis van een andere dan de moedertaal, konden de toeristen zich niet redden. Zij konden zich niet verstaanbaar maken, terwijl zij ook hetgeen tot hen gesproken werd, niet verstonden. Te betreuren is zeker de mens in zo'n situatie! Dat het echter anders kan, zouden zij weldra ondervinden, wat zij trouwens reeds dikwijls ondervonden hadden.
Lezen we hiervoor enige gedeelten uit hun interessant journaal:
In Wänamo ontmoetten wij den eersten esperantist. Hij was op weg naar de trein, herkende onze vlaggetjes en riep ons aan. We maakten kennis en hadden even een aangenaam gesprek; dat was een aardige ontmoeting midden op straat in een vreemd land!
Door de manier, waarop we ook hier overal in de plaatsen die we doorkomen, worden aangegaapt, zouden we haast tot de veronderstelling komen, dat onze verschijning een dankbaar onderwerp moet zijn voor een nieuwsbericht in het plaatselijk blad."
Elders in hun journaal schrijven zij:
„In Nörköping had bij onze aankomst even een kleine „internationale" ontmoeting plaats tussen hollandse, roemeense en zweedse esperantisten, die elkaar toevallig op het zelfde punt haast onderstboven liepen, midden op straat! Haast onnodig te zeggen, dat de belangstelling der voorbijgangers een kleine verkeersstagnatie ging veroorzaken en er een politie-agent aan te pas moest komen, die echter zelf een praatje begon om z'n in het Saargebied opgedane duitse taalkennis te luchten.... Ten slotte kwam ook nog een duits sprekende Deen, die (volgens onze fietsen) eerst landgenoten in ons meende te ontdekken, ons de hand drukken! In Nörköping verbleven we bijna twee dagen in het zomerhuis „Främstöm" van de esperantogroep, heerlijk gelegen aan de buitenkant van de stad in een dicht bos, aan de oever van de brede Motala-ström. We konden hier roeien en zwemmen en onze kleren wassen volgens de regelen der kunst, terwijl we weer uitstekende esperanto-gidsen hadden voor bezichtiging van de stad."

Korrespondent IJmuiden.

Men staat er versteld van!

Ja, wij ook. Verklapt daar zo maar, in een propaganda-nummer van Nederlanda Katoliko, de verzorger van de jeugdrubriek, dat van socialistische zijde zo goed begrepen wordt, wat Esperanto voor haar betekent. Men zou gewoonweg versteld staan, als men wist, hoe sinds jaren door middel van Esperanto de band met de kameraden in Moskou door de AJC wordt onderhouden!

Ook wij wisten dat niet. Dachten wij nog wel, dat we steeds aan dovemansdeur hadden geklopt. En zo stiekumweg leert men daar bij de AJC Esperanto, zonder ons ook maar iets er van te vertellen. Mooi is het niet, om dat alleen maar aan N K te laten weten. Maar ja, als het ook te doen is om de band te onderhouden met de moskouse AJC-ers, kan men het ook beter niet aan de grote klok hangen.
Heeft de schrijver dit soms ook uit „Volk en Vaderland", die de SDAP onze propaganda in de schoenen schoof?

Beschouwen we het maar als een leugentje om bestwil. In het belang van de katholieke esperanto-zaak. We beloven, dat we hen niet als boeman zullen gebruiken in *onze* propaganda.

Ne tiel!

Fondiĝis Soc. Dem. Esp. Unuiĝo; unuavide ĝojiga okazintaĵo, ĉar ni Federacianoj propagandas por la agnosko de Esp. de la politikaj partioj kaj nia tasko finiĝos kiam en la programaro de la politikaj partioj kaj sindikatoj troviĝas ankaŭ la postulo: Esperanto en la lernejo.

Tiam, ni, esperantistoj povos flanke de nia politika laboro, eksklusive okupi nin per la praktikigado tutmonda de esperanto.

Tiam la venko de esperanto nur dependas de la forto kaj potenco de la tutlanda laboristaro.

La fondiĝo de suprenomita ligo ŝajne estas paŝo tiudirekten, sed bedaŭrinde tia ĝi ne estas.

La fundamento de tiu grupo estas konstruita el persona ambicio-mensogoj kaj malamo je kelkaj Federacianoj de unu eksmembro.

Por ke niaj Federaciaj S.D. gekamaradoj ne akiru malĝustan impreson pri la fondiĝo, mi per kelkaj sobraj vortoj skizos la veran historion kiu anticipis la starigon.

Sekcio Roterdamo IIIa posedas konversaciejon dum la tuta semajno (oni nomas tion: propra domo).

La sekretario de la S. D. grupo, Van Vlaardingen, faris multan laboron tiutempe por sukcesigi la instalon ktp. Li estis domkomitatano. Tiam li estis kursano sed ĉar lia edzino estis nia kasistino li tiam jam aktive kunlaboris en nia sekcio.

La estraro de sekcio 3a tamen ĉiam sukcesis kontentigi ĉiujn kaj fine mem transprenis la taskon de la komitato, lasante al Van Vlaardingen la administradon de la kaf-teo-kaso.

Post tio estiĝis plurfoje konfliktoj eĉ kun estraranoj pro la kruda kaj malkamaradeca sinteno de Van Vl., kiu opinias, ke li estas la estro kaj tute arbitre agadis.

Sed ankoraŭfoje mi povis ripari la difekton. Li, Van Vlaardingen, ne jam estas bona esperantisto, sed lia edzino, kiu depost la fondiĝo de sekcio 3a estas ano, pli bone ol li komprenas la situacion kaj plejofte staris je nia flanko.

La karaktero lia ne ŝanĝiĝis malgraŭ la influo de edzino kaj kameradoj. Ĉe S.D. membroj li; eĉ kiam li ankoraŭ partoprenis la elementan kurson, klopodis akiri subtenon por sia ideo, pro tio, ke ne povas esti harmonio inter diverstendencanoj kaj ke oni devas akiri S.D. sekcion, sed ĉiam li fiaskis konvinki iun. Mi iam respondis al liaj aludoj: Atendu ĝis vi estos esperantisto kaj iom komprenos pri la interna ideo, tiam vi povos kompreni, ke eblas konservi la harmonion inter divers-tendencanoj.

Venis la finiĝo de la kursoj kaj la estraro atendis proksimume 100 novajn anojn, ĉar la salono jam ofte estis plenplena dum la konversaciaj vesperoj kaj ĉar estis necese en la intereso de nia movado. La estraro decidis fondi el la novuloj, kun la helpo de kelkaj gvidkapablaj membroj, 2 novajn sekciojn.

Referendumo inter la membraro pruvis, ke preskaŭ ĉiu membro volis doni sian helpon por la starigo.

Li, Van Vl., estis kontraŭ, ĉar li opiniis, ke la Propra Domo kaj do sekcio 3a fariĝos la viktimo.

La estraro kaj membraro persistis kaj mi, kvankam kontraŭvole kiel fondinto de la sekcio, decidis akcepti funkcion en la nova grupo. Ĉar pro la finiĝo de la kursoj la afero urĝis, ni fondis la sekciojn sen antaŭa aranĝo de la mondivido, fidante ke tio glate ordiĝos poste.

Kaj tia estis: La tri estraroj kunvenis; decidis tre intime kunlabori en ĉio kaj ĉiuj interkonsentis pri la tre modesta mondivido por ne endanĝerigi sekcion 3an.

Unuanime la estraranoj akceptis ankaŭ la edzinon de Van Vlaardingen, kiu poste neis tion.

Sed nun en ĝenerala membrarkunveno la proponoj devas esti akceptataj kaj Van Vlaardingen, kiu intertempe ŝanĝis sian opinion, estis de sia edzino informita kaj li komencis prilabori diversajn membrojn kaj kursanojn, donante al ili malĝustajn ciferojn kaj mensogojn pri la vera kaŭzo de la divido. Li pentris kvazaŭ sekcio 3a pereus pro la mon-divido ktp, bone sciante, ke ne decas erarigi la membrojn kaj ke konscia organizito ne disvastigu decidojn faritajn en estrarkunveno sed devas atendi ĝis la membrarkunveno.

Malgraŭ tio, ke li malsukcesis venki, li jene kalkulis:

„Thijssen kaj Eerdmans *el* la estraro pro la transiro al nova sekcio, (ili estas kontraŭuloj liaj), Borsje estas S.D. kaj havas kaŭzon subteni min; mi kandidatigas novulon Koppens kaj min mem, tiam ni havos la plimulton kaj estros la sekcion".

La malvenko tamen okazis; unue Borsje ne montriĝis esti subaĉetebla; due aliaj kandidatoj estis elektataj kaj kiam finfine oni enlumigis liajn fiagojn, li blasfemante kaj insultante forlasis la sekcion.

La malnovaj membroj estis imunaj je liaj klopodoj!

La novuloj, kiuj al li promesis sian helpon bruadis, ne sciante ion pri la afero!!

Malgraŭ ĉiuj liaj penoj, li plene fiaskis atingi sian celon: „fariĝi la diktatoro de sekcio 3a!"

Post tio li disfamigas inter partianoj, ke la Federacio estas komunista-anarkiista bando kaj do starigis S.D. grupon.

Li sola estas ioma esperantisto, la ceteraj anoj estas ekskursanoj kaj de li trompitaj. Ĉar li ankaŭ faris kelkajn kontraŭ-socialistajn agojn, li ne estas la taŭga persono gvidi S.D. Esperantan grupon kaj ĉar mi pretas doni pliajn informojn pri la agoj de tiu persono, mi petas la S.D. federacianojn ne interrilati kun tiu ligo, sed kontraŭstari ĝin.

La S.D. el niaj 3 sekcioj restis ĉe ni, ĉar konante Van Vlaardingen, ili scias, ke nur pro ambicio kaj ne por prosperigi esperanton li agas. Tial ni ne ĝojas pro la starigo de S.D. grupo. W. J. Eerdmans.

Ni deklaras la enhavon laŭ la vero.
Por sekcio IIIa,
J. Bout, prez., W. Borsje, G. de Waard.

NETOLEREBLA.

En „Het Volk" mi legis komunikon, koncerne la fondiĝon de nova esperanto-unuiĝo, ekskluzive enirebla por SDAP-anoj. Laŭ mia opinio, kiu tiukaze certe estas konsentata de la plimulto de niaj samklasanoj esperantistaj, ne nur stranga kompreno de la Zamenhofa idealismo, sed samtempe netolerebla faro de ŝajnige klaskonsciaj homoj. Kiam ni krome pririgardas ĉi tiun faron en la lumo de nia minacplena kaj militgraveda tempo, tiam ĝi estas, ni ne hezitas skribi la vorton, krimfaro.

Ja neniam la laboristaro povas permesi al si dividecon, nun eĉ la plej malpripensanto lernita de la germana katastrofo devas konkludi, ke unueco estas postulinda, por defendi la kulturon.

Por la esperantistaro laborista devis esti absolute superflue diri tiajn — por ili — akciomojn (nekontraŭdireblaj faktoj). Bedaŭrinde montriĝos en la menciita kazo nepre necese.

Kvankam jam la malbono estas okazinta, la federacio, tiel same estraroj kiel unuopaj anoj, havas la devon amikece peni ankoraŭ rekonduki la devojaĝantojn al la ĝusta vojo. Ilin konsilante ne atendi ĝis la koncentrejo aŭ malliberejo kaj la eŝafodo devigas al tro malfrua unuemo, sed jam nun ĝin praktiki kaj ĉie.

Tamen en neniu kazo ni povas toleri, ke la skismigemuloj sukcese malkonstruos nian movadon. Ni promesu unu la alian kontraŭstari ĉiun atakon de kiu ajn flanko.

Jovado.

SPERTO.

Dum la nuna tempo ne malofte okazas, ke ankaŭ laboristoj vizitas fremdajn landojn. Sed bedaŭrinde estas tre malofte, ke ili parolas aliajn lingvojn. Tiel ke ili povas interparoli kun la diverslandaj homoj sen interpretanto. Por tiuj turistoj estas kompreneble preskaŭ neeble interkonatiĝi kaj interparoli kun la homoj en la landoj vizitataj. Kaj ili do ne povas rigardi la vivkondiĉojn de la popoloj. Plej interese en fremdaj landoj estas, vivi kune kun la homoj, kaj en la proksimeco rigardi la vivkondiĉojn kaj vivmanierojn.

Sed por ke tio povu okazi oni estas devigata lerni lingvojn almenaŭ unu lingvon, esperanton. Ĉar se oni intencas viziti kelkajn landojn, oni ja ne povas lerni ĉiujn lingvojn. Tion ankaŭ mi pensis kaj antaŭ preskaŭ du jaroj mi ekkomencis lerni la lingvon. Kaj dum ĉi tiu somero mi vojaĝis al Belgio kaj Holando. Antaŭ kiam mi vojaĝis, mi pensis ke mi certe trovos malfacilaĵojn lingvajn. Sed ke la interkonatiĝo kaj interparolado tiom bone kaj tiom facile povas okazi inter esperantistoj, tion eĉ ne mi kiel fervora esperantisto kaj propagandanto por nia lingvo kredis.

Kiel esperantisto oni ja estas internacia homo, kaj emas sciiĝi pri la alilandaj vivmanieroj, kaj se oni ankaŭ estas socialisto, oni same emas sciiĝi pri la vivkondiĉoj de la laboristoj diverslandaj. Miaj celoj dum la vojaĝo estis unue perfektiĝi en nia lingvo, due interkonatiĝi kun la laboristoj.

Nun mi estas atinginta miajn celojn, kaj nun mi konas la vivkondiĉojn de almenaŭ la holandanoj. Tio, kio plej plaĉis al mi estas la granda kaj vasta esperantomovado laborista en Holando. Ĉie kie mi estis, mi renkontis multajn esperantistojn, kaj ĉie oni min bonege akceptis.

Se estas eble ke mi tiamaniere povas al ĉiuj, kiuj al mi havigis agrablajn tagojn, kaj helpis min efektivigi tiun ferion en Holando, komprenigi ke mi ĉiam estos al ili danka, mi estas feliĉa.

Speciale mi dankas jenajn familiojn; Gordon kaj Oosterbaan en Amsterdamo, Vries en Westzano, Kom en Gouda, Smit en Hago kaj Markus en Rotterdamo. Walther Larsen.

Osla la 15an de septembro.

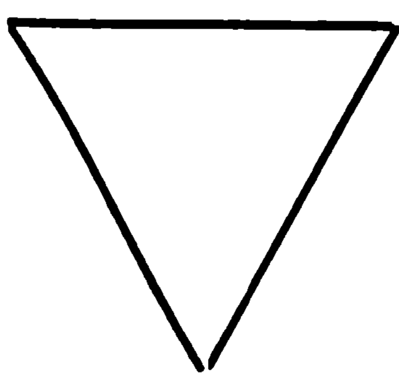
Esperanto bij 't onderwijs.

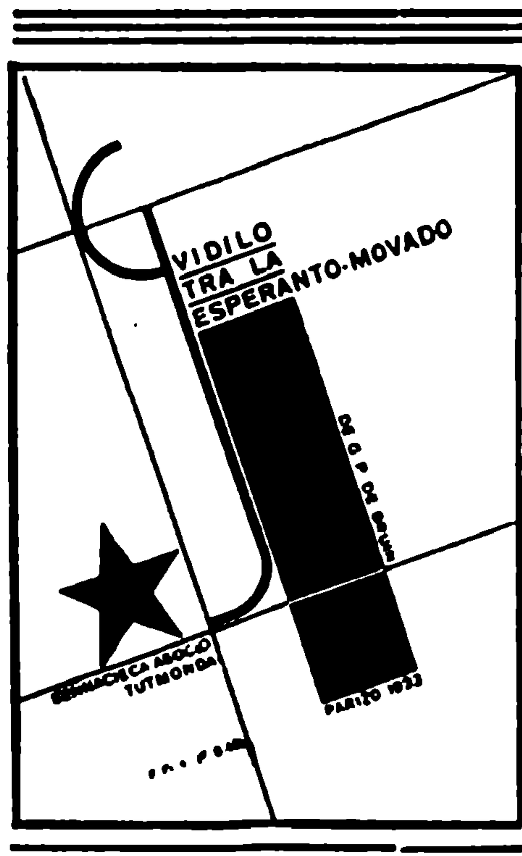
In de „Werkplaats" te Bilthoven, school voor modern onderwijs (leider Kees Boeke) is bij het begin van de nieuwe kursus Esperanto als verplicht vak opgenomen, en wel zo, dat Esperanto vóór andere talen wordt onderwezen.

STUDIEMATERIAAL VOOR GEVORDERDEN

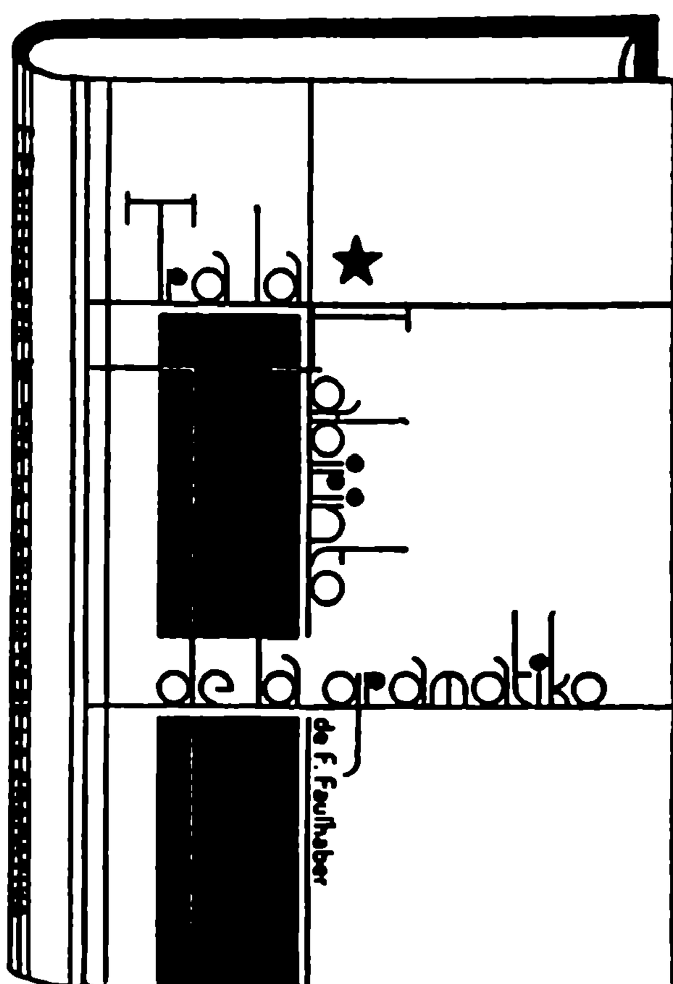
Deze, onze uitgaven werden in de Esperantopers en in de Arbeiderspers, alsook door deskundige gebruikers, onverdeeld gunstig beoordeeld

Vindt ge nog wel eens moeilijkheidjes, laat U dan voorlichten door LA KONSILANTO PRI LA ESPERANTA GRAMATIKO, door G. J. Degenkamp. In een 70-tal artikeltjes allerlei taalmoeilijkheidjes in 't nederlands verklaard. 120 pag. f 0.85 – Gebonden f 1.05

Van de esperanto-beweging dient ge ook iets te weten. In 't esperanto wijst de GVIDILO TRA LA ESPERANTO-MOVADO, door G. P. de Bruin, U de weg. In 46 hoofdstukjes krijgt U een overzicht van de geschiedenis en ontwikkeling van 't Esperanto . . . f 0.40

Een handleiding ten dienste van kursusleiders en hen, die examen willen doen, is TRA LA LABIRINTO DE LA GRAMATIKO van F. Faulhaber

Meer dan 300 pag. flink formaat. Een schat van materiaal. Een standaardboek in linnen band . . f 2.50 In 2 termijnen betaalbaar

Libro Servo FLE, Postbus O. 50, Amsterdam-O., Postgiro 111278

HET FED. ZAKWOORDENBOEKJE.

WEER EEN NIEUWE UITGAVE.

Zoals we reeds mededeelden, zijn we bezig een zakwoordenboekje samen te stellen, dat waarschijnlijk de volgende maand zal verschijnen.
Hieronder drukken we een bladzijde af, opdat ge van indeling en formaat reeds kennis kunt nemen.
Het zal 4500 woorden verklaren, voor de helft esperanto-hollands en hollands-esperanto.
Het bevat **80 pag.** met voorin een lijst van voor- en achtervoegsels, met verklaring van hun gebruik bij de gegeven stamwoorden, waaraan we de grammatikale uitgangen toevoegden. De bewerking geschiedt aan de hand van het Plena Vortaro, Fundamento, de leerboeken onzer Fed. en bekende nederlandse en vreemdewoordenboeken. Het is een zakwoordenboekje niet alleen voor de kursisten, maar ook voor iedere esperantist.
De prijs zal slechts 12½ cent bedragen.
(Voor de afdelingen en distrikten 20% korting.)

abat-o abt
abdik-i afstand doen van, (neerleggen
abel-o bij (dier)
abi-o spar
abism-o afgrond
abomen-i verafschuwen
abon-i intekenen
abrikot-o abrikoos
abrupt-a plotseling, (onvoorbereid
absorb-i inzuigen
absurd-a dwaas, onzinnig
abund-a overvloedig
acid-a wrang, zuur
aĉet-i kopen
adapt-i aanpassen
adept-o volgeling
adiaŭ vaarwel (adiaŭi = vaarwel zeggen)
adici-i opstellen
administr-i beheren
admir-i bewonderen
admon-i vermanen
adopt-i als kind aannemen, fig. zich eigen maken: mening enz.
ador-i aanbidden
aer-o lucht
afabl-a vriendelijk
afekt-i zich aanstellen, (opsmukken
afer-o zaak, aangel.heid
aflikt-i krenken
afrank-i frankeren
ag-i handelen, doen
agnosk-i erkennen
agoni-o doodstrijd
agl-o arend, adelaar
agord-i (muziek)stemmen
agrabl-a aangenaam
aĝ-o ouderdom, leeftijd
ajl-o knoflook
akcel-i bespoedigen
akcent-i de nadruk (klemtoon) leggen op
akcept-i aannemen, ontvangen, accepteren
akcident-o ongeval, (voorval
akciz-o accijns
akir-i verkrijgen
akn-o puist
akompan-i begeleiden, (vergezellen
akord-o overeenstemming
akr-a scherp, bits, fel
aks-o spil, as
aksel-o oksel
akuz-i beschuldigen
akv-o water
al aan, naar
alaŭd-o leeuwerik
ali-a ander(s)
almenaŭ minstens
almoz-o aalmoes, gift
alt-a hoog (malalta = laag)
altern-i afwisselen

Ons studieblad „La Progresanto".

Niemand is, op welk gebied ook, ooit uitgestudeerd. De verkregen kennis moet worden onderhouden en uitgebreid, terwijl voortdurende oefening de nodige vaardigheid moet geven en in stand houden om die kennis te kunnen toepassen in de praktijk.
Dit geldt vooral ten aanzien van het leren ener taal, ook al is die taal het zo eenvoudige Esperanto.
Een „vakblad" voor Esperanto achten wij daarom onmisbaar.
„La Progresanto" wil voorzien in al datgene, waaraan de esperantist in ons taalgebied behoefte heeft om „bij" te blijven en een geschoold lid van onze beweging te zijn.
„La Progresanto" wil de voortgezette studie van Esperanto bevorderen en de taalkennis op hoger peil brengen.
„La Progresanto" biedt daarom elkwat-wils: beginnelingen zowel als gevorderden, examencandidaten zowel als cursusleiders zullen in ons studieblad een gids, een raadgever, een vraagbaak vinden, die hen leiden wil op hun weg naar volmaking.
Ook voor vervolgkursussen zal „La Progresanto" zeer geschikt blijken en geen esperantist is zo oud of zo vaak gediplomeerd, of hij kan uit ons blad nog wel iets „opsteken".

Er zijn twee oefeningsrubrieken, n.l. A (voor beginners) en B (voor gevorderden). Vertalingen moeten vóór het einde van de volgende maand in ons bezit zijn, zodat men ruim een maand de tijd heeft, zijn werk te maken. Het grote aantal inzendingen, dat we gewoonlijk ontvangen, maakt het corrigeren en terugzenden onmogelijk. Echter zullen in een volgend nummer de voornaamste fouten die gemaakt zijn, besproken worden en aan de hand daarvan de nodige opmerkingen worden gemaakt.
Inzending van de vertalingen is niet verplicht, maar wordt wèl zeer op prijs gesteld.
Alle stukken voor de redactie zende men aan F. Faulhaber, Marathonweg 15², Amsterdam-Zuid.
Alle stukken voor de administratie (aanmeldingen als abonné en adreswijzigingen) zende men aan: Postbus W 6, Amsterdam-West.
De abonné's moeten zelf hun adreswijzigingen opgeven. Afdelingen dragen hiervoor geen verantwoording.
De abonnementsprijs is f 2.— per jaar; leden van onze Federatie betalen f 1.25. Wie het bezwaarlijk valt dit bedrag in eens te betalen, mag het in twee termijnen voldoen, n.l. vóór 15 November a.s. f 1.— (leden f 0.75) en vóór 15 December f 1.— (leden f 0.50).
Wil men verzekerd zijn op tijd het tweede nummer te ontvangen, dan betale men zo spoedig mogelijk, doch vóór 15 November a.s.
Werft abonné's in de afdelingen!

REDACTIE EN ADMINISTRATIE.

ONZE TAALRUBRIEKEN.

VERBINDING ZELFSTANDIGE NAAMWOORDEN

Zo men weet mag men in Esperanto nooit twee zelfstandige naamwoorden, die onmiddellijk op elkaar betrekking hebben, zonder meer achter elkaar plaatsen. Men mag dus niet zeggen: *sumo mono* of: *Esperanto societo.*

Hieromtrent gelden de volgende regels:

Geeft het eerste woord een hoeveelheid aan van het tweede, dan plaatse men tussen beide woorden *da,* aldus: *Sumo da mono, kvanto da sukero, amaso da homoj.*

Geeft het eerste woord geen hoeveelheid aan, maar is het een nadere verklaring, een verduidelijking, dus bepaling van het tweede, dan heeft het dus eigenlijk een min of meer bijvoeglijke betekenis. In dit geval mag men drie vormen toepassen:

1e. Beide woorden aaneen schrijven:

Esperantokurso, papervendejo, konversacioklubo, helplingvo, ekzamenokomitato.

Als de samenstellingen te lang worden, verdient deze methode geen aanbeveling.

2e. Beide woorden met elkaar verbinden door een koppelteken: *Esperanto-asocio, konversacio-vespero, ekzameno-komitato, lingvo-leciono.*

3e. Het eerste woord bijvoeglijk maken: *Esperanta leciono, ekzamena komitato, helpa lingvo, lingva komitato.*

Deze laatste methode verdient dikwijls de voorkeur, omdat door de uitgang *a* men duidelijk twee woorden onderscheidt, wat ook welluidender is. Maar niet altijd is deze methode toe te passen, omdat het wel eens voorkomt, dat het eerste als bijvoeglijk naamwoord een gewijzigde betekenis krijgt, zodat men dan toch de 1e of 2e methode moet volgen.

Let b.v. op het verschil tussen de navolgende woorden:

Lada skatolo = blikken doos of trommel, *ladskatolo* = een doos, waarin men blik bewaart. *Orminejo* = goudmijn, een *ora minejo* zou een gouden mijn zijn, dus wel: *ora ringo. Papervendejo* = papierwinkel, maar *papera domo* = een huis van papier. *Ligno-magazeno* = een opslagplaats voor hout, maar *ligna magazeno* = een houten opslagplaats, dus gebouwd van hout.

Soms kan zelfs een zelfstandig naamwoord een nadere bepaling van een bijvoeglijk naamwoord zijn. Ook dan verbindt men beide door een koppelteken, b.v.: *Esperanto-Ekzamena Komitato.*

RICHTINGS- of VOORWERPS-N.

Een lezer vraagt naar aanleiding van een correctie in „La Praktiko", of het in een zin als „Henriko eliris el la ĉambro" beslist noodzakelijk is dit *el* tweemaal te gebruiken, eerst als voorvoegsel, daarna als voorzetsel. L P zegt, dat „Henriko eliris la ĉambron" een verschrikkelijk slechte zin is, omdat na *el* geen richtings-n mag gebruikt worden.

L P vergist zich. „Henriko eliris la ĉambron" is een volkomen correcte zin, evenals „Henriko eniris la ĉambron". Ik begrijp niet, hoe de schrijver in L P de *n* van ĉambron voor een richtings-n kon aanzien. Van zo'n *n* is absoluut geen sprake; deze *n* is een voorwerps-n.

Als regel kan men aannemen, dat een voorzetsel van plaats als voorvoegsel aan een onovergankelijk werkwoord toegevoegd, dit werkwoord overgankelijk maakt. (Zie „La Konsilanto", blz. 44.) En als overgankelijk werkwoord vraagt het dan om een lijdend voorwerp (b.v.: *eliri, surgrimpi, enloĝi*).

Nemen we de volgende zinnen als voorbeeld:

Li iras el la ĉambro.
Li grimpas sur la monto.
Li loĝas en la domo.

Ĉambro, monto en *domo* zijn bepalingen van plaats na een voorzetsel. Wel kan men in deze zinnen *el-, sur-* en *en-* nog als voorvoegsels aan de werkwoorden toevoegen (*Li eliras el la ĉambro*), wat we in klassieke literatuur nog veel aantreffen, maar enige zin heeft dit eigenlijk niet.

En nu:

Li grimpas sur la monton.
Li ekloĝas en la domon.

Monton en *domon* zijn nu bepalingen van richting geworden. De eerste der drie zinnen is hier weggelaten, omdat na *el* de richtings-n niet voor kan komen.

Vergelijk nu al deze zinnen met de volgende:

Li eliras la ĉambron.
Li surgrimpas la monton.
Li enloĝas la domon.

Nu zijn de woorden *ĉambron, monton* en *domon* lijdend voorwerp geworden, omdat de werkwoorden *eliri, surgrimpi* en *enloĝi* overgankelijk geworden zijn.

Zelfs kan men van dergelijke overgankelijk gemaakte werkwoorden lijdende deelwoorden vormen, ofschoon dat zeer zelden voorkomt, omdat er hoegenaamd geen behoefte aan is. Toch kan men zeggen:

La elirita ĉambro = De verlaten kamer.
La surgrimpata monto = De beklommen berg.
La enloĝata domo = Het bewoonde huis.

SCHRIJFWIJZE TELWOORDEN.

Voor menigeen blijkt het een moeilijkheid te zijn te onthouden hoe de telwoorden geschreven moeten worden; ik bedoel: wat men van een getal aaneen moet schrijven en wat niet. Zo schrijft men in het nederlands *dertien* en *dertig* allebei in één woord; waarom nu in Esperanto wel *tridek,* maar niet *dektri,* doch *dek tri?*

Toch is de regel gemakkelijk: elk cijfer schrijve men in één woord. Dus nooit een cijfer in twee woorden of andersom twee cijfers in één woord. En daarbij blijven de nullen buiten beschouwing.

Een paar voorbeelden:

3333 bestaat uit vier cijfers; het getal wordt dus met vier woorden geschreven: *trimil tricent tridek tri.* 4045 bestaat uit drie cijfers en een nul; wordt dus met drie woorden geschreven: *kvarmil kvardek kvin.* Nu begrijpt men ook, waarom *tridek* één woord is (een cijfer en een nul) en *dek tri* twee woorden (twee cijfers).

Tussen de delen van een hoofdtelwoord plaatst men nooit een koppelteken; dus niet *dudek-du,* maar *dudek du.* Maar het koppelteken doet wel dienst bij alle andere telwoorden, de telwoorden dus, die de een of andere uitgang krijgen (*a, e, o, ono, ope, oble*). Dus is nodig om aan te tonen, dat die uitgang niet alleen betrekking heeft op het deel van het getal, waar het aan vast gekoppeld wordt, maar op het gehele getal. Men schrijve dus: *dek-dua, dudek-trie, dek-triono* enz. Zonder dat koppelteken zou misverstand wel eens mogelijk zijn; immers, *dek-triono* is een dertiende ($^1/_{13}$); maar *dek triono* is tien en een derde.

KORESPONDO.

Al kdo v. d. N. en A.: Bonvolu okaze sendi al mi la liston da vortoj. Volonte mi poste resendos ĝin, aldoninte necesajn rimarkojn pri signifo, deveno aŭ event. neĝusteco. La promesitan ekstrakton vi certe ricevos. Saluton!

Al kdo de Vr. en A.: Miaopinie ne estas eble traduki la ĝustan sencon de *werkverschaffing* per unu vorto, ĉar tiu vorto, origine signifinta nur *laborhavigon,* iom post iom akiris, precipe dum la krizaj jaroj, la sencon de parta subvencio. Pro tio *subvencia laborhavigo* (aŭ *laborigo*) ŝajnas al mi taŭga traduko; kaj por nomi la lokon, kie oni laboris por *werkverschaffing,* oni diru: *subvencia laborigejo.* Skribante pri tiu temo, oni povas komence uzi tiujn duoblajn nomojn kaj daŭrige diri: *laborhavigo, laborigo,* resp.: *laborigejo* aŭ *laborejo,* tiel evitante tro longajn nomojn. G. J. D.

V O O R   B E G I N N E R S.

Het is mij gebleken, dat sommigen zich moeilijk kunnen verenigen met de vertaling van *de klok is vóór* door: *la horloĝo montras tro malfrue,* zoals „Nia Lernolibro" aangeeft. Zij menen, dat de vertaling moet luiden: *la horloĝo montras tro frue.* Wij zullen eens onderzoeken wat hiervan waar is.

De klok wijst ons de tijd aan = La horloĝo montras al ni la tempon.

De taak van de klok is, hierover zullen wij allen het wel eens zijn, ons de juiste tijd aan te wijzen. Als de klok ons de juiste tijd aanwijst, zeggen wij: „de klok is gelijk." De klok is gelijk = La horloĝo montras la ĝustan tempon (horon). Alle klokken zijn echter niet gelijk. Er zijn klokken, die vóór zijn en er zijn klokken, die achter zijn. Wat doet nu een klok, die vóór is? Stel u voor, dat het op dit ogenblik precies één uur is. Mijn klok wijst echter in plaats van één uur, twee uur aan. Mijn klok is dus vóór. Ieder zal het met mij eens zijn, dat twee uur een later uur is dan één uur. Immers, als ik van mening ben, dat het één uur is, maar het is in werkelijkheid twee uur, dan is het *later* dan ik dacht. Als mijn klok twee uur wijst, terwijl het eigenlijk één uur is, dan wijst mijn klok een uur aan, dat later is dan met de werkelijkheid overeenstemt. Mijn klok wijst dus een *te laat uur* aan. Mia horloĝo montras *horon tro malfruan.*

Bijgevolg: mia horloĝo montras ne ĝuste, sed ĝi montras *tro malfrue.*

Een ander voorbeeld, waaruit blijkt, dat een klok, die vóór is, te laat aanwijst.

Ik ben op weg een mijner kennissen te bezoeken. Bij zijn huis aangekomen, kijk ik, alvorens naar binnen te gaan, op de torenklok. De torenklok staat precies op drie uur. Nadat ik gedurende korte tijd met mijn kennis heb zitten praten, kijk ik op zijn hangklok en bemerk tot mijn schrik, dat deze klok half vier aanwijst. Ik kan mij niet indenken reeds een half uur bij hem te zijn en vraag verwonderd: Is het al zo *laat*? Ĉu jam estas tiel *malfrue*? Mijn kennis antwoordt ter geruststelling: Ne, estas ankoraŭ pli frue, ĉar mia horloĝo montras *tro malfrue.* Zijn klok wees dus een tijdstip aan *later* dan het in werkelijkheid was. Zijn klok was vóór, daarom vroeg ik vol verbazing of het al *zo laat* was.

Een klok, die een *te laat uur* aanwijst, is vóór. Horloĝo, kiu montras *horon tro malfruan,* montras *tro malfrue.*

Hieruit volgt, dat een klok die *achter* is, een tijdstip aanwijst vroeger dan het in werkelijkheid is. Zulk een klok wijst dus een *te vroeg uur* aan. De klok is „achter" is bijgevolg: La horloĝo montras *tro frue.*

Bijwoorden.

Van de bijwoorden weten wij, dat ze gevormd worden door achter het stamwoord de letter *e* te plaatsen. Er zijn echter enkele bijwoorden, die niet uit een stam plus de letter *e* gevormd worden. Deze bijwoorden, b.v. hieraŭ = gisteren; hodiaŭ = vandaag; morgaŭ = morgen; preskaŭ = bijna; almenaŭ = minstens, ten minste; pli = meer en nog enkele andere, behoren tot de z.g. elementaire woorden. Zij bestaan niet, zoals het overgrote deel der woorden in Esperanto, uit een stam (grondbegrip) en een uitgangsletter (o, a, e, i), maar vormen zonder enige toevoeging dadelijk zelf een woord.

Ten slotte kennen wij nog een aantal bijwoordelijke correlatieven. Zij eindigen respectievelijk op *al, am, el, om.*

De bijwoorden, die gevormd worden van een stamwoord plus de letter *e* worden niet verbogen. Zij kennen bijgevolg geen meervoudsvorm. B.v.: La infano*j* gaj*e* ridas. *Ili* flu*e* parolas Esperanton.

Geeft zulk een bijwoord echter de richting aan, waarheen degene, die de handeling verricht, zich beweegt, dan krijgt het wel de richtings-*n*.

Iri hejme*n* = naar huis gaan. Ni iras supre*n* (supre*n* iras) = wij gaan naar boven. Antaŭe*n*, marŝu = voorwaarts, mars. Rapidi ekstere*n* = naar buiten snellen.

—

TER VERTALING.

Als gij iets wilt leren, moet gij ijverig studeren. Ondanks de regen stonden wij vroeg op en gingen naar buiten. Ga recht vooruit tot aan het einde van de straat, dan zult gij aan uw rechterhand ons clubgebouw zien. Sperwers (nizoj) en valken (falkoj) kunnen zeer hoog vliegen. Enigen van ons gingen naar boven, anderen bleven beneden. Ik vervolgde alleen mijn weg. Hoewel hij het laatst vertrok, kwam hij het eerst aan. Eerst moet men zien, dan (poste) denken en ten slotte kan men spreken. Met een slechte pen en op slecht papier kan men niet goed schrijven. Vermoeid door (pro) de arbeid, gingen zij huiswaarts. Om welke reden kwam uw vriend zo laat? Omdat zijn horloge achter was, meende hij op tijd te zijn; maar hij was te laat. Teleurgesteld (seniluziiĝint-) gingen wij naar huis. Gij kunt vrijuit (liber-) spreken. In de vacantie voelen wij ons zo vrij als de vogels in de lucht. Gezond en wel (vert. in goede welstand) kwam hij, na jarenlange (multjar-) afwezigheid, terug.

—

VERTALING VORIGE OEFENING.

Mi sola devis fari tiun laboron. Nerva li rakontis al ni siajn travivaĵojn (pri siaj travivaĵoj). La interna kunveno (kunsido) elektis lin prezidanto. Sinjoro N. estis nomata direktoro. La emblemo de Esperanto estas verda kvinpinta stelo. Mi kolorigis (pentris) la kradon de mia ĝardeno verda. Ĉiu esperantisto portas (surhavas) la verdan stelon. Ĉu vi manĝas la fruktojn senŝeligitaj aŭ nesenŝeligitaj? Ni ĉiam kredis lin amiko de nia movado. Tiu ĉi viro ŝajnigis sin ĝentila homo (ĝentilulo), sed montriĝis (evidentiĝis) ke li estas impertinenta krudulo. En la frua mateno (frumatene) ni povas aŭdi la birdojn kantantaj. Mallumaj nuboj antaŭdiris alproksimiĝantan fulmotondron. Ni vidis la fulmotondron alproksimiĝanta. Ĉu vi deziras la pirojn nekuiritaj aŭ kuiritaj? Sola kaj forlasita li pasigis siajn lastajn tagojn.

NIEUWE UITGAVEN.

Esperanto for de Friezen! Frysk Esperanto-learboek. C. Hettema. Uitg. van Soassiael-Demokratysk Frysk Forbân. Pr. f 0.50 15½ × 23 c.m., 48 blz.

Een nieuw leerboek, doch ditmaal een, waaraan beslist behoefte bestaat. Men mag dan aannemen, dat de fries, die Esperanto wil leren, dit evengoed uit een nederlands Esperanto-boek doen kan, toch zal een studieboekje in de eigen friese taal er veel toe bijdragen onder de friezen meer sympathie voor Esperanto te wekken. Immers, niets staat een volk nader dan zijn taal; en het friese volkskarakter zou zonder zijn vasthoudendheid aan zijn taal niet meer fries zijn. Waarom we deze uitgave dan ook van harte kunnen toejuichen. Kameraad Hettema heeft hiermee verdienstelijk werk verricht.

Het boekje ziet er keurig uit, zowel wat in- en uitwendige verzorging, als inhoud betreft. De beginner wordt niet vermoeid door ingewikkelde taalregels, maar krijgt aldra een vlot overzicht van de te leren stof, die vakkundig door het boekje verdeeld is. Veel succes zij dit werkje onder onze friese landgenoten toegewenst! G. J. D.

Ekzilo, rememoroj de Aleksy Rzewski; trad. Kazimierz Domoslawski; no 1 de Laborista Biblioteko Esperanta. Eld.: Laborista Librejo, Warszawa, ul . Marszalkowska 81 m 33, Polio. Prezo: unu respondkupono. 13 × 17 c.m., 58 paĝ.

Rakontante diversajn epizodojn el la tempo, kiun travivis en Siberio, ekzilito de l' iama cara reĝimo, pro partopreno en la socialisma movado, Alesky Rzewski prezentas al ni per siaj rememoroj vivan bildon pri la teruroj, kiujn kaŭzis la kapitalisma reĝimo en sia plej akra formo. Pro sia interesa enhavo kaj sufiĉe simpla, kvankam ne tre arta, stilo la libreto estas certe leginda. Kelkloke iom ĝenas gramatikaj eraroj kaj evidentaj slavismoj G. J. D.

ARANĜU ŜPARKASOJN POR LA KONGRESO.

Onze Kinderkursussen.

Meermalen heeft zich aan mij de vraag opgedrongen: „Zijn wij, onder de tegenwoordige omstandigheden, met onze kinderkursussen op de goede weg?” Ik vestig hier speciaal de aandacht op de woorden „onder de tegenwoordige omstandigheden”, omdat ik daarmee bedoel te zeggen, dat deze „omstandigheden” geheel anders zouden zijn, wanneer Esperanto van overheidswege op school was ingevoerd. En gevoegelijk zouden we er dan aan kunnen toevoegen, dat in dat geval de kinderkursussen overbodig zouden zijn geworden. Maar zover zijn we, helaas, nog niet en we zullen dus onder het oog hebben te zien, welke op het ogenblik de voor- en de nadelen van zulke kursussen zijn, om dan daaruit het besluit te trekken, of we er mee voort moeten gaan, ja of neen.

Volgens mij is het enige, grote voordeel, dat wij aan anderen, ook aan de overheid — maar of die daarvan wel ernstig nota neemt is een open vraag — laten zien, dat Esperanto geschikt is om met succes aan kinderen te worden onderwezen. Maar deze zin dient ogenblikkelijk gevolgd te worden door de vraag, of het *nodig is,* dat wij dit aan anderen tonen. Wij allen weten toch, dat kinderen al op 9- of 10-jarige leeftijd naar franse kursussen worden gestuurd, veelal gegeven buiten de schooluren, zowel door particulieren als door de overheid. We zijn er toch allen van overtuigd, dat ten eerste de ouders der kinderen resultaat verwachten van het door hen uitgegeven geld en ten tweede bij de overheid dat resultaat van te voren vast staat, gezien het feit, dat ze zelve de kursus in het leven riep. En wanneer dat nu al met de franse taal — die algemeen als moeilijk bekend staat — het geval is, dan is er voor ons geen enkele reden om door feiten aan te tonen, dat een kinderkursus voor Esperanto *zeker* succes moet hebben. Wat voor het moeilijke frans als vaststaand wordt aangenomen, geldt buiten twijfel voor het gemakkelijker Esperanto. Dat het dus nodig zou zijn om kinderkursussen op te richten als „bewijs” dat Esperanto aan kinderen is te leren, moeten we alzo ontkennen.

Daarnaast komen andere bezwaren, die vooral gelden nu wij, esperantisten, feitelijk nog pionierswerk verrichten. Tegenover niet-esperantisten weten we dapper op te scheppen over firma’s en jaarbeurzen en hotels, die Esperanto in de praktijk gebruiken, maar als we ons de nuchtere vraag voorleggen: „Wat kunnen we met Esperanto bereiken?”, dan is het nog niet zo heel veel en dat feit legt ons verplichtingen op. Allereerst dienen we te zorgen, dat onze propaganda-organisatie in orde is. Ons doel moet dus zijn allereerst goede esperantisten te kweken, maar daarnaast moet iedere esperantist een propagandist voor onze beweging zijn en hij zal die propaganda zo moeten voeren, dat de goede naam van ons ideaal ongerept blijft en dat zelfs onze tegenstanders zullen moeten erkennen, dat de hoogheid van ons ideaal reden is, dat we ons nooit laten verleiden tot minder nobele manieren in onze strijd.

En hoe staat het te dien opzichte met onze kinderkursussen? Is er zelfs maar enige kans, dat daaruit propagandisten voor onze beweging zullen voortkomen? Volgens mij maar heel, heel weinig. De kinderen komen op een leeftijd van 10 à 11 jaar. Laten we het gunstigste geval nemen, dat ze tot 14 jaar de lessen blijven volgen, dan weten we, dat ze nog geen volleerde esperantisten zijn. Dan volgen de jaren, waarin ze andere aspiraties krijgen, als regel zich niet meer met Esperanto zullen bemoeien en als ze, na 3, 4 of 5 jaren zo goed als alles vergeten zijn, zijn ze voor de esperantobeweging verloren. Een enkele uitzondering daar gelaten zullen ze er nooit meer aan beginnen en de voornaamste reden daarvan is, dat Esperanto voor hen de gloed van het nieuwe mist. Voor iedere propagandist zijn de klanken bekend: „O, ja, Esperanto, daar heb ik vroeger ook wel aan gedaan”. En met geen paard, zelfs met geen Fordje, krijg je ze meer in onze beweging terug.

Andere dingen, die wel de gloed van het nieuwe hebben, vragen hun belangstelling en voor Esperanto zijn ze verloren. Dat vind ik het enige bezwaar tegen onze kinderkursussen. Natuurlijk komen daar nog wel enige andere bij. Daar heb je allereerst de moeilijkheid om de kursus, in de winter begonnen, in de zomer voort te zetten. Is het wel verantwoord, vooral in de grote steden, waar onze kleinen toch al vaak een tekort hebben aan frisse lucht, een uur van hun speeltijd af te nemen en ze op te sluiten in één of andere lokaliteit? O ja, u kunt met ze gaan wandelen of spelen, maar — is dan het nut van Esperanto wel zo erg groot? En u kan de kursus afbreken, om die in het najaar weer te hervatten, maar, hoe groot — of liever hoe klein — is dan het aantal, dat voor het tweede jaar begint? En is door degenen, die helemaal niet terugkomen zelfs het eerste halfjaar niet nutteloos verspild? Nutteloos voor hen zelve, nutteloos voor ons ideaal? En om al die verschillende redenen lijkt het me voor de Federatie verstandiger, als regel maar liever niet aan kinderkursussen te beginnen.

Natuurlijk is met het bovenstaande het onderwerp bij lange na niet uitgeput. Het is echter bedoeld als inleiding om ook anderer mening over deze zaak eens te horen. De zaak is er belangrijk genoeg voor.

Haarlem. H. H. Suurmans.

Onderschrift.

Aan dit stukje geven we gaarne enige ruimte. Het geven van esperanto-onderwijs aan kinderen heeft de belangstelling van vele onzer afdelingen en leden. Dat het moeilijk is geven we toe. Dat het onderwijs niet overal goed is, zal wel zo zijn, en de organisatie der kinderkursussen zal ook wel eens te wensen laten. Niet onmogelijk is, dat de kinderen niet voort zetten. En als bewijs voor de mogelijkheid het Esperanto aan kinderen te leren, zijn geen kursussen nodig. Het is vanzelfsprekend, dat kinderen esperanto kunnen leren.

Maar o. i. ligt in dat alles niet de konklusie opgesloten, dat wij er dan maar mee moeten ophouden of liever er niet aan beginnen. Vele goede esperantisten zijn reeds in hun jeugd begonnen. Laten wij de jeugd juist trachten te winnen. **Maar door middel van de ouders.** Het moet zo zijn, dat de ouders, wier kinderen een kursus volgen, er voor zorgen, dat de lessen geleerd en het huiswerk gemaakt worden.

Zorge men in de eerste plaats voor goede leiding, dan zal dat niet betekenen, een uurtje speeltijd afnemen. Aan een goed leerboek is ook behoefte. Hopen we, dat de Federatie dat eertijds kan uitgeven.

Voor de rest zorge men voor toepassing van het geleerde, vooral door korrespondentie en zo mogelijk het bijeenbrengen der kinderen b.v. voor uitwisseling in de vakantie. Vele mogelijkheden zijn er, maar men moet ze volledig benutten. Red. L E.

VAN OVERAL.

Nederland.

De *Haagse Post* is overgegaan tot de invoering van een wekelijkse esperantorubriek, onder leiding van den heer Andreo Cseh. Ze verschijnt geheel in het esperanto. Aan alle lezers wordt op verzoek een esperanto-sleuteltje verschaft. Reeds gaf men er 1500 uit!

Een nieuwe uitgave te Amsterdam, de *Publieke Opinie,* begon met eveneens een esperantorubriek op te nemen.

P.T.T.

In „La Interligilo de l’ P T T”, het internationale orgaan der esperanto-organisatie van het P T T-personeel, lezen we, dat deze organisatie 430 leden telt.

Van invloed op het ledental is, dat betalingen van kontributie uit Rusland, de Baltische landen, Hongarije, Nieuw Zeeland, Jugo Slavië enz. niet mogelijk zijn. In Rusland b..v. had men meer dan 100 leden.

Het orgaan is een voorbeeld van wat een werkelijk internationaal vakblad kan zijn. Beroepsinformaties uit diverse landen zijn daar steeds in te vinden, naast veelal interessante mededelingen in meer of minder verband met de posterijen en verkeer.

ATENTIGO.

La lasta kvaronjara pago al SAT nun devas okazi. Tiuj, kiuj ankoraŭ ne sendis la monon, ne plu prokrastu.
Mi nun esperas, ke ĉiu sekcio de la federacio elektis SAT-peranton, kaj ke tiuj perantoj nun jam komencis pla varbadon inter la sekcianoj, por ke en Januaro la SAT direkcio estu bombardata per novaj membroj.
Ankoraŭfoje mi informas vin pri la kotizoj.
Aktiva membreco 1.50 guldenojn jare.
Aktiva membreco kaj abono al „Sennacieca Revuo" 4.— guldenojn.
Aparta abono al „Sennacieca Revuo" 2.50 guldenojn.
SAT akceptas kvanonjarajn pagojn. Do, se la perantoj malfermas posemajnan pagsistemon por siaj membroj, oni nun jam ekpagu por januaro.
Ŝajnas al mi efike diversrilate, ke en urboj, kie loĝas iu nombro da SAT-anoj, tiuj kamaradoj okazigu kunvenojn por lekcii kaj priparoli SAT aferojn. En tiuj kunsidoj oni nur parolu Esperanton kaj ne traktu poresperantajn aferojn, kiuj ja estas federaciaj. Oni direktu sin por informoj al la jam ekzistantaj SAT rondoj.
Por praktiki Esperanton tutmonda organizo estas nepre necesa. Konu do vian devon! B. W.

Ons Kinderblad „LA VOJO".

Dat ons kinderblad „La Vojo" steeds meer er in komt **bij de kinderen,** blijkt wel uit het steeds groter wordend aantal abonné's. Toch kan dit naar verhouding van het ledental van de Federatie van Arbeiders Esperantisten veel hoger zijn.
Nu wij aan het begin staan van nieuw op te richten of vervolgkursussen geven wij de kursusleiders (sters) ernstig in overweging de kinderen te doen abonneren op „La Vojo". Het bevat een esperantokursus, een korrespondentie-rubriek, raadsels en verhaaltjes, meestal door de kinderen zelf geschreven. Alles staat onder redactie van onze kdino Lie Tillema-Heijnen.
Tot nu toe verschijnt „La Vojo" geciklostileerd, maar waarschijnlijk zal de tweede jaargang gedrukt worden. Dit brengt natuurlijk meer kosten met zich. En daarom aan iederen esperantist de taak een nieuw abonneetje op te geven. De abonnementsprijs is slechts 50 cent per jaar of 5 cent per nummer. Het abonnementsgeld kan gestort worden op gironummer *266502 Admin. „La Vojo", James Wattstraat 42a, Groningen.*

Helpt mee ons kinderblad groot te maken! P. W. Smit-Mulder, Admin.ino.

Informo de la Ekzamena-Komitato.

Estas la intenco de la Ĝenerala Nederlanda Esperanto Ekzameno-Komitato okazigi ekster-programan ekzamenon en Amsterdam je dimanĉo la 22a de Decembro, *se sufiĉe da partoprenantoj sin anoncas.*

Interesiĝantoj sin turnu kiom eble plej baldaŭ al la sekretariino
W. A. Smith,
Rokin 57, Amsterdam C.

RADIO-ELSENDOJ.

M.E.T. 1910—19.30.

12 Oktobro. Pastro N. J. C. Schermerhorn. Temo: „Esperanto kiel pacigilo."

26 Oktobro. Kdo Damsteeg. Temo: „I F E T T." (Raporto.)

9 Novembro. Kdo P. Krijt. Temo: „V A R A-jubileo."

23 Novembro. Kantoj el „Ni Kantu" kantataj de la radio-kantistino Jo Hekkert-van Eijsden.

Onze jongste uitgave
„Ni Kantu"
zij niet alleen in ieders handen, maar er moet vooral ook uit gezongen worden!

Let op! 23 Nov. a.s. zingt mevr. Jo Hekkert-v. Eijsden uit „Ni Kantu". Zij, die prijs stellen om een in genoemde bundel opgenomen lied te horen zingen, geven dit onverwijld op aan ons sekretariaat (Postbus W6, Amsterdam W.).
Dit is de gelegenheid om met de liederen uit „Ni Kantu" nader kennis te maken. Maak uw wensen aan ons kenbaar en vooral, stemt op 23 Nov. a.s. af op de V A R A voor onze esperanto-uitzendingen.

PASKO-TAGOJ APEROS POST SES MONATOJ. ATENTU LA KONGRESON !

STATISTIEK.

Eindelijk is dan onze statistiek betreffende de kursussen in het seizoen 1934-1935 gereedgekomen. Dat wij niet eerder tot het afsluiten daarvan konden overgaan, is de schuld van verschillende afdelingen, die eerst na herhaalde aansporing, of in het geheel niet onze vragen beantwoordden. Bij het afsluiten van deze statistiek hebben de onderstaande *35 afdelingen onze vragenlijst nog niet teruggezonden* !
Deze maken 't ons dus onmogelijk een volledig beeld te geven. Toch blijkt, dat er over de ganse linie flink is aangepakt.... en vaak met sukces. De cijfers leren ons, dat overal onze beweging groeiende is en, bij een vergelijking met vorige cijfers, zelfs met sprongen omhoog is gegaan. Toch blijkt er hier en daar nog wat te haperen. Tussen het aantal personen, dat zich opgeeft voor het volgen van een esperantokursus en het aantal, dat zich ten slotte als lid van de Federatie aanmeldt is 't verschil zó groot, dat het ons ernstig te denken geeft. Ook het aantal personen, dat na drie maanden reeds de kursus verliet, is ontstellend groot. Gelukkig, dat overal met energie aan de verheffing van het peil der toekomstige kursusleiders gewerkt wordt. In dit opzicht stemt het verheugend, dat meerdere afdelingen er toe over zijn gegaan vervolgkursussen in te richten. Ook het meer en meer tot stand komen van kinderkursussen, is een verblijdend teken. Jammer alleen, dat omtrent het verloop dezer kursussen niet veel goeds te vermelden valt. Ook de vraag, wat er na de kursus met de kinderen moet gebeuren, is een probleem op zich zelf. Rest ons nog te vermelden, dat het aantal van hen, die hun kennis aan het examen willen toetsen, stijgende is. Al met al dus leerzame cijfers, die een duidelijk beeld geven omtrent het werken en leven in onze federatie.

Kursussen voor beginners.

Gehouden werden *112* kursussen met *2748* leerlingen. Het record sloeg ongetwijfeld Rotterdam II met *4 kursussen* met *226 leerlingen.*
Na drie maanden waren er van de *2748* kursisten nog *1718* overgebleven. Bij het einde der kursus waren er *1275*, waarvan *1096* lid werden van de federatie. *Enkhuizen* had hierbij nog het gunstigste resultaat; de cijfers hiervan zijn resp. 16-16-16-15. Het ongunstigst was Gent met resp. 28-22-10-2. Ongetwijfeld doen vele faktoren zich gelden.
In 53 kursussen gebruikte men als leerboek „Nia Lernolibro" van Jac. Lem; 7 volgens „rekta metodo"; 4 Dirksen; 4. La juna vivo; terwijl in enkele andere Petro e.a. werden gebruikt.
In hoeverre het leerboek op deze kursussen van invloed is geweest, is moeilijk uit te maken. Misschien dat bij een volgende gelegenheid daar meer aandacht aan besteed zal kunnen worden en wij ook in dit opzicht over betere gegevens de beschikking krijgen.

Vervolgkursussen.

Gehouden werden 27 vervolgkursussen met 272 deelnemers. Na 3 maanden waren er nog 135 en bij het einde slechts 114, die aan de kursus deelnamen. Ook hier een verloop dus van meer dan 50%. Waar het hier meest leden betreft, dus belanghebbenden, geeft ook dit te denken.

Kinderkursussen.

Gehouden werden 16 kursusen me 260 leerlingen. Oostzaan nam er daarvan 2 voor haar rekening met 71 leerlingen. Na drie maanden waren er nog 168 kinderen. Ons bereikten geen inlichtingen of deze kinderen soms in een of ander verband werden ondergebracht. In ieder geval zal een zeer groot deel van onze aandacht aan dit werk gewijd moeten zijn, opdat niet het vele zaad verloren ga. Als leerboek gebruikten 2 afdelingen Dirksen, 3 Heilker (La juna Es-

La kongreso.

Oficiala sciigo:

La kongreso estos en Hago!

Dum la Paskotagoj la Ĝenerala Jubilea Kongreso okazos en Hago en la Zoologia Ĝardeno (Dierentuin), Benoordenhoutseweg.
La Organiza Kongreskomitato(OKK) komencis labori. Atentu la sciigojn sub la literoj: OKK.

—

O K K.

Hago kongresa Urbo 1936.

Nia Jubilea Kongreso do okazos en Hago. Kiel unuan sciigon ni povas mencii, ke la „Organiza kongreskomitato OKK" sukcesis lui la Zoologian Ĝardensalonon en Hago. Salono fama tra la tuta lando, inda por akcepti nian Jubilean kongreson.
Unua zorgo estas la gastigado de la gekamaradoj por minimuma prezo.
Ni ankaŭ konsideris la malfacilaĵon rilate la senlaborecan problemon.
Ĉar ni atendos niajn membrojn multope, ankaŭ la senlaborulojn.
Ni jam klopdis interkontrakti kun kelkaj instancoj. Je minimuma prezo, krom tio ni klopodos gastigi kamaradojn ĉe la hagaj gekdoj kaj aliaj samideanoj. Ĉiel ni klopodas atingi nian celon.
Ĉiu tamen komprenas, ke tiu aranĝo postulas antaŭpreparon.
Jam nun pere de LE ni petas al ĉiu Hago kdo, ĉu li disponigos unu- aŭ dunoktan tranoktejon? Oni anoncu sin ĉe kdo Wijnman, Maystraat 104 la prizorganto de la gastigado (poŝtkarto jam sufiĉas).
Ne tuj ni rifuzu, sed ni nun faru escepton por tiu speciala unika aranĝo de nia jubilea kongreso.
Ne forgesu la grandan propagandan valoron.
Ni firme intencu superŝuti **Hagon** per Esperantistoj dum la paskaj tagoj.

Minimume ni atendas 1500 vizitontojn.

La plej granda baro estas la senlaboreco. Ni do trovu unu aŭ dunoktan modestan dormejon. La vojaĝkostoj por laborantoj ne povas esti baro. Jam nun starigu ŝparkasojn. Cetere ekz. el Amsterdamo, Roterdamo, Delft, Harlem kaj cirkaŭaĵoj, Gouda ktp facile povos atingi la kongreson urbon, en kelkaj horoj bicikle. Zorgu, ke Hago estu verda, ke ni festu nian jubilean kongreson, inde kaj grandioze. Ke ĝi estu pruva demonstracio pri tio kion ni jam kune faris.
Ni atendas vin ĉiujn.

Batist, sekr. OKK.

—

O K K.

ĈIU FEDERACIANO AL LA KONGRESO ! !

La sekretario de la OKK (Organiza Kongres Komitato) estas: kdo J. Batist, Reitzstraat 256, Hago.

Ni atendas minume 1500 vizitontojn. Hago, kongresurbo estu Esperanto-urbo!

ATENTU ! !

Ni sukcesis lui la junulgastejon, Scheveningen !
Kiu anoncos sin unua, estos certa pri akcepto.

Sendu vian aliĝilon senprokraste al J. Batist, Reitzstraat 256, Hago, ĉar ni timas, ke la aliaj gastigejoj estus pli malbonaj, aŭ plimultekostaj!

Ĉiuj plenigu aliĝilon laŭ suba modelo.

Bapto Nomo: ....

Familia Nomo: ....

Sekso ....

Strato, numero: ....

Urbo: ....

Sekcio: ....

—

(Jen la prezoj por la unuaj 300 aliĝontoj):

Tranoktejo kun matenmanĝo (de la 11a ĝis la 12a de Aprilo)	- 0.50
Tagmanĝo (varma) (dimanĉon la 12an de Aprilo)	- 0.30
Lunĉo (malvarma) (dimanĉon la 12an de Aprilo)	- 0.30
Tranoktejo kun matenmanĝo (de la 12a ĝis la 13a de Aprilo)	- 0.50
Tagmanĝo (varma) (lundon la 13an de Aprilo)	- 0.50
Sume	f 2.30
Dormsakon (Se oni ne mem alportas)	- 0.15

Trastreku, kio estas nedezirata, skribu klare, se eble preslitere !

Senlaboruloj!

Aliĝu ankaŭ senprokaste. Ni prizorgos viajn tranoktejojn, sed ni nepre devas scii kiom da senlaboruloj bezonos trankoktejojn. Ĉu por la unua aŭ (kaj) dua nokto.
Ĝenerale la senlaboruloj pagu siajn tagmanĝojn mem. Nur en specialaj okazoj ni povus prizorgi senpagajn tagmanĝojn!

—

Gekamaradoj! Montru vian intereson pri nia federacio. Zorgu, ke la vizitado estos grandioza, inda por nia organizo, ke Hago estu Esperanta Urbo dum la Paskaj tagoj.
Ĉiuj Federaciano al Hago, la Urbo de la abunda naturriĉo: Maro, Arbaro kaj Dunoj.
Nur malsano povos malhelpi la vizitadon.
Nome de la OKK-estraro.

La sekretario,
J. BATIST,
Reitzstraat 256, Hago.

De eerste vruchten.

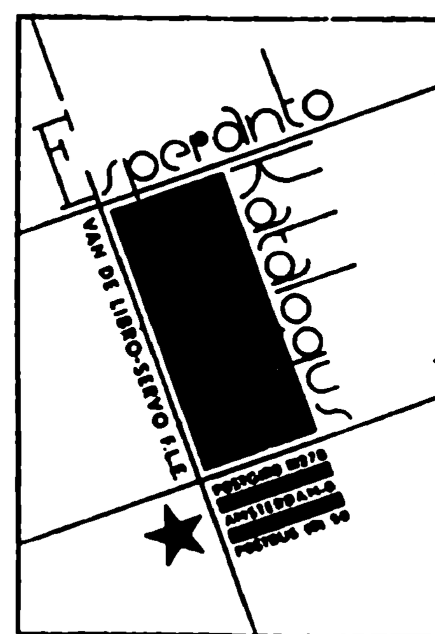
Dat de propaganda flink werd aangepakt konden wij overal ervaren. Tentoonstellingen bij tientallen, raambiljetten bij honderdtallen, brochures bij duizendtallen en strooibiljetten bij honderdduizenden, daar moet iets goeds uit voortkomen.
Daarnevens lieten onze afdn. de pers lang niet ongemoeid en haalden er uit, wat er in zat. Vele artikelen, talloze aankondigingen.
Verscheidene afdn. maakten nog propaganda met doeken over de straat, reklamekarren en zelfs door deelname aan een gondeltocht (Wormer) waar men een eerste prijs bij behaalde. Vergaderingen werden er eveneens gehouden, die niet minder goed slaagden. Zo lezen we in 't Nieuwsblad voor Friesland, dat er een vergadering plaats vond te Munnekeburen, waar onze distriktsvoorzitter kdo C. Hettema sprak. *40 personen* gaven zich op voor een kursus.
Ook Alkmaar schreef *40* deelnemers in en Sliedrecht *60!*
We hopen een volgende keer meer successen te kunnen melden. In verscheidene kleine plaatsen kregen we weer vaste voet. Dat zal zo blijven gaan, als men de Federatie niet afbreekt, maar helpt groeien.

perantisto) 1 Paŝo post paŝo, 2 La juna vivo, 1 Bulthuis' schriftelijke lessen, terwijl 3 volgens „rekta metodo" werden geleid.
14 afdelingen organiseerden A-kursussen terwijl slechts 1 (één) afd. een B-kursus organiseerde.
Ten slotte zij vermeld, dat 222 leden in het bezit zijn van diploma A en 31 van diploma B.

—

Hieronder de afdn. die schuldig zijn aan de onvolledige statistiek en ons geen antwoord zonden:
Amsterdam 5, 8 en 12; Antwerpen, Apeldoorn, Arnhem, Boskoop, Brussel, Deurne, Deventer, Edam, Emmen, Gorkum, Grouw, Den Haag 1 en 5, Haarlem I, Kerkrade, Koog Zaandijk, Maassluis, Merksem (Belgio), Midden Beemster, Nieuwerkerk a. d. Jssel, Rockanje, Rotterdam 3 en 9, Schermerhorn, Stadskanaal, Texel, Vierpolders, West-Graftdijk, Wieringen, Wormer, Wormerveer, Zeist.

G. Vrees, 2e sekr.

ZOEKT GIJ NOG IETS?
Vraagt dan deze gratis verkrijgbare katalogus eens aan.
Libro Servo FLE, Postbus O. 50, A'dam (O.)

Mededelingen van het Federatiebestuur

Secretariaat: Postbus W. 6, A'dam (W.), Administratie: Postbus O. 50; Postgiro Adam Nr. 144698. Libro-Servo: Postbus O. 50, Amsterdam (O.), Postgiro Amsterdam Nr 111278.

Strooibiljetten.

Door 'n 85-tal afdelingen en distrikten werden ruim 300.000 strooibiljetten besteld.

Raambiljetten.

Onze hele voorraad van 1800 stuks (van in totaal 5000) was spoediger dan we dachten uitverkocht.
Distrikt Rotterdam had van het gem. bestuur vergunning gekregen op alle punten der stad onze biljetten te plakken. Zeker een mooi succes voor ons ijverig rotterdams distrikt.

Derhalve had men op een gegeven ogenblik 200 biljetten extra nodig. Onze drukkerij wist ons dadelijk te helpen en de volgende dag beschikten we weer over 500 nieuwe raambiljetten.

L E voor de kursisten.

Denken al onze afdelingen er om, dat de kursisten gedurende de gehele kursus ons orgaan kunnen lezen voor slechts f 0.25?
Zorg, dat *al* uw kursisten reeds door L E kontakt krijgen met onze organistatie.
Stuur per kursist f 0.25 en wij zenden aan één adres het benodigde aantal exemplaren.
Verleden jaar waren het er 1100. Laat het er nu meer worden.

Nieuwe afdelingen.

Weer is het aantal afdelingen met 2 gegroeid, door de stichting van een afdeling in *Amersfoort,* en de achtste afdeling in Den Haag, een faka grupo, n.l. van transportarbeiders.

Van de administratie.

Wederom hebben we niet op tijd alle ledenlijsten ontvangen. Te late verzending of niet juiste invulling kan *vertraging* of *niet-verzending* van S-ulo tengevolge hebben.
Het waren nu niet minder dan *46 afdelingen die in gebreke bleven!*
Dringend verzoek bij adresveranderingen *ook het oude adres* te vermelden.
Men denke er voorts aan, dat gedurende het lopende kwartaal *geen* bedankjes worden aangenomen. Deze worden zonder meer *ter zijde* gelegd.
De Amsterdamse en Rotterdamse sekretarissen worden er op attent gemaakt, dat niet-vermelden van het postdistrikt onvermijdelijk vertraging ev. niet-ontvangst van L E en S-ulo tot gevolg zal hebben.
Indien een lid van een andere afd. komt of naar een andere overgaat, vermelde men van of naar welke afd. Het is voor ons ondoenlijk dit uit te zoeken.
Alle mededelingen betreffende adressen voor L E en S-ulo zende men naar Postbus O 50, Amsterdam O. De administratie geeft alles door naar SAT.
Adreswijzigingen zende men niet na, maar vóór de verhuizing en met klachten over niet ontvangen wachte men niet enige maanden, maar geve daar direct kennis van aan de administratie, ev. vergezeld van de nodige aanwijzingen.

UIT DE FED. BEST. VERG.

Vergadering 22 Augustus 1935.

Kdo Veen is wederom aanwezig. Afwezig kdo Koch wegens vacantie.
Kdoj Vrees en Prent brengen verslag uit omtrent het SAT-kongres. De organisatie er van liet veel te wensen. Wat betreft het vormen van een eenheidsfront met IPE, verwijzen wij naar de besluiten van onze federatie, die dergelijke samenwerking afwijzen. Wij zullen ons daaromtrent verstaan met SAT. Voor de groene maandactie hebben wij nog een flinke voorraad allerhande propagandamateriaal Voor de medewerkers aan „La Progresanto" zal een bijeenkomst worden gehouden, waar de belangen van ons studieblad besproken kunnen worden. Het nieuwe OKK in Den Haag zal uitgenodigd worden naar Amsterdam te komen. Voor het „Lingva Komitato" worden kandidaat gesteld Faulhaber en Degenkamp. De mogelijkheid om enige leesboekjes van ons lid kdino A. Rebers uit te geven, zal worden onderzocht.

Vergadering 4 September 1935.

Aanwezig is, op uitnodiging van het Federatiebestuur, het Haagse kongreskomité, bestaande uit kdoj Varkenvisser, Coolen en Batist. Kdo Faulhaber verwelkomt en spreekt de hoop uit, dat ondanks aanvankelijke strubbelingen, het plan, om ons jubileumkongres in Den Haag te doen plaats vinden, zal slagen.
Het OKK brengt voorlopig verslag uit. Beschikbaar is voor ons de grote zaal van de Dierentuin, welke 1000 personen kan bevatten. Voor voldoende slaap- en eetgelegenheid kan gezorgd worden. Overigens zullen de Haagse kdoj alles in het werk stellen om ons jubileumkongres te doen slagen. Hoewel aanvankelijk enige aarzeling aanwezig was wegens de betrekkelijk hoge prijs, werd toch besloten de Dierentuin voor ons kongres te huren, aangezien in Den Haag geen andere geschikte gelegenheid te vinden is. Op de volledige medewerking van het federatiebestuur kan het O.K.K. rekenen.
Enige korrespondentie en interne zaken worden afgehandeld.

Vergadering 18 September 1935.

Aan de orde is de oprichting van een landelijke afdeling van ISE. De mening van het federatiebestuur is onverdeeld afkeurend. Waar onze federatie jarenlang heeft moeten worstelen om financiële en morele moeilijkheden te overwinnen, kan het optreden van enkele fanatiekelingen niet anders dan onverantwoordelijk genoemd worden. Oprichting van elke nieuwe arbeiders-esperanto-organisatie kan slechts verwarrend en verzwakkend werken. Onze algemene zaak is méér gediend met één grote, hechte organisatie, dan door verschillende, elkander beconcurrerende, verenigingen. Wij zullen dienaangaande een verklaring zenden aan de Arbeiderspers[1]) en verder alle nodige stappen doen.
Verschillende huishoudelijke zaken worden afgehandeld. Afd. Dordrecht vroeg financiële hulp. Besloten wordt die te verlenen. Afd. Middelburg verzocht een financieel voorschot. Ook dit wordt toegestaan.
Uit Denemarken gewerd ons een verzoek tot beschikbaarstelling van een kursusleider. Wij zullen, zo mogelijk, helpen. Een verzoek uit Appelscha om een kursusleider zal worden doorgegeven aan het distrikt Friesland. Aan het distrikt Rotterdam, welke een filiaal van onze Libro-Servo heeft, zal enige korting gegeven worden. Het nieuwe leerboek van De Bruin is verschenen. Een vertaling van de verschillende oefeningen zal evenwel niet worden uitgegeven. Dit wordt door de kursusleiders in 't algemeen ongewenst geacht.

[1]) Deze is niet verschenen. Bij informatie bleek het stuk te zijn zoek geraakt en eerst daarna weer terechtgekomen. Te laat, volgens de red. der AP, om nog weer eens de zaak op te rakelen, daar men ook stukjes van de andere zijde niet meer had opgenomen.

Districts Mededelingen

DISTRIKT AMSTERDAM.
Sekr.: Weteringschans 40hs, Centrum.

De distriktssekretaris F. B. E. ten Hagen is verhuisd naar bovenstaand adres. Neemt er goede nota van.
De strijd om de kursisten is gestreden en zo komt weer de gelegenheid meer aandacht te schenken aan het groepsleven. Dat hierbij de laatste aanwinsten van het distrikt, n.l. ons zangkoor en de theatergroep niet zullen worden vergeten is voor ons vanzelfsprekend. U wilt dus komen zingen? Iedere Maandag kunt U terecht in gebouw Tivoli, Nieuwendijk, ingang voor onze bovenzaal St. Jacobstraat 5. Acht uur beginnen.
De toneelspelers kunnen zich bij de theatergroep aansluiten iedere Vrijdagavond in het lokaal Ceramstraat 13, Oost.
Kdo Alings zal in 't esperanto een serie van vijf ekskursies leiden in het Rijksmuseum, telkens op de laatste Zondag der maand van 1-3 uur en wel in Oct., Nov., Dec., Jan. en Febr. De toegangsprijs bedraagt 10 cent per keer. Tegen betaling van 10 cent is een silabus voor de gehele reeks verkrijgbaar voor een 30-tal deelnemers. Zij die zich vooraf melden en voor 5 bezoeken tegelijk betalen, ontvangen de silabus kosteloos.
Eerste samenkomst op Zondagmiddag 27 Oktober te één uur voor de rechteringang van het Rijksmuseum.

DISTRIKT BRABANT.
Sekr.: G. Defnetstraat 72, Brussel.

Gedurende de „verda monato" hebben onze leden het druk gehad vooral in Groot-Brussel. Menige meeting en vakbondsvergadering hebben ze bijgewoond om onze vlugschriften uit te delen. Per fiets en motor zijn ze met de FEO-leden naar Lembeek, Halle en verder in Waals Brabant geweest om Esperanto te doen kennen. In Leuven hebben ze de Liga-betoging tegen oorlog en fascisme bijgewoond en tevens hebben ze flink uitgedeeld in de stad. Dank deze actie is onze federatie gekend daar, waar alvorens haar naam nooit uitgesproken geweest was.
Ten slotte heeft tak Brussel in medewerking met de FEO-afdeling 2 tentoonstellingen geopend, waarover wij tevreden zijn.
Van Gerfson, sekr.

DISTRIKT ZUID-HOLLAND.
Sekr.: Heemraadstraat 56, Vlaardingen.

In de op 1 September in Rotterdam gehouden distriktsvergadering werd het bestuur door uittreding gewijzigd. Daar het nu bijna geheel uit nieuwe leden bestaat, volgt hieronder de samenstelling in zijn geheel. D. Leerentveld, voorzitter, Pieter Langendijkstraat 42e, Rotterdam West. F. Kalisvaart, sekretaris, Heemraadstr. 56, Vlaardingen, P. v. d. Plank, penningmeester, Jos. de Jongstraat 1, Dordrecht. Overige bestuursleden: J. Kaak, A. v. d. Leeg en J. v. d. Rhee.
Na de 22e November zal al het tentoonstellingsmateriaal in het bezit zijn van kdo P. Fillekes, Schoutstraat 39, Vlaardingen, die belast is met het beheer daarvan. Van die tijd af richte men zich dus voor aanvragen enz. tot hem.

F. Kalisvaart.

UIT DE AFDELINGEN

AFD. ALKMAAR. „Vekiĝu".
Sekr.: Paardenmarkt 3.

La 21an de Sept. nia sekcio festis la 2 jaran ekziston. Multaj esperantistoj el la ĉirkaŭaĵo vizitis ĉi tiun festvesperon. Kantis la junulinoj Boslooper, pianludo de junulino Koeman, xilofoon, kdo Bosloper, kaj tre brila teatraĵo „La lingno-vermo". Oni sciu, ke la kunlaborantoj nur unu kurson sekvis. Paroladis kdo v. Wijngaarden el Beverwijk. Post la granda propagando dum la verda monato kiun ni faris en la diversaj gazetoj kaj dum multaj tagoj ni trairis la stratojn per puŝĉaro kun tabulo „Arbeiders leert Esperanto" kontentiga estas la rezulto de *kvardek kursanoj* por la elementa kurso. Ni esperos, ke post la fino de la kurso multaj aliĝos al nia sekcio.

J. Slikker, sekr.

AFD. A'DAM I. Sekr.: Smaragdstr. 6¹ (Z.)

Fine la longatendita festvespero okazis en la domo „Pax".
La vizitintoj povas atesti pri la bona aranĝo kaj la agrabla spirito kiu regis inter la publiko. Propraj gemembroj prezentis teatraĵon nomita „Promotie" kaj verŝajne neniu estas ĉe ni kiu antaŭe kuraĝus diri, ke la sekcio havas tiajn aktorojn. Por ekzercejo ni disponis pri la hejmo de gekdoj v. Putten. Nome de ĉiuj mi esprimas koregan dankon por la gastameco. Kiel reĝisoro funkciis kdo I. Pachter, kiu bonege plenumis sian taskon. Mi ne forgesu la nevideblan laborulon kdon Lodewijks kiu sufloris. La lastnomitaj ricevu koran dankon por via peno farita, esperante ke nia klubo se necese povas kalkuli je via kunlaboro. La bonaj muzikistoj garantiis la animstaton, la humoristo gvidante la balon bone laboris. Tiuj, kiuj helpis al la grandega tombolo estu dankataj. Fariĝis baldaŭ la dua post meznokto, kaj montriĝis ke neniu intencis hejmen iri, almenaŭ la salono restis homplena.
Bedaŭrinde nur malmultajn kursanojn ni enskribis, esperinde pluraj sekvos. Cetere la bona propagando certe ne maltrafos la celon.

B. C. Hessels, 2a sekr.

AFD. A'DAM VIII. „Ni volas Antaŭen."
Sekr.: Maritzstraat 26¹.

Dinsdag 10 September j.l. vergaderde onze afdeling, welke vergadering druk bezocht was. Als hoofdzaak werd de propaganda besproken. Velen onzer leden zegden hun medewerking toe.
Daar er onder onze mensen zijn die opnieuw „Nia Lernolibro" willen behandelen en enige weer verschillende andere boeken als Krestomatio, Tra la Labirinto enz., besloten wij groepjes te vormen, welke buiten onze konversatie-avonden om bijeen zullen komen op de daarvoor vastgestelde avonden. Natuurlijk mogen onze konversatieavonden daar geen nadeel van hebben.
Als nieuwe bestuurders werden gekozen kdoj A. van Praag, G. Kemper en kdino Lea van Loen.
Wij brengen op deze plaats onze dank aan de bestuurderen, welke van de oprichting onzer afdeling af hebben deelgenomen aan het werk, dat in het belang van de esperantobeweging moest gedaan worden en welke nu door verschillende omstandigheden moesten bedanken als bestuurders.
De kontributieschuld in onze afdeling is enorm, daarom werd besloten alle leden in kennis te stellen van het volgende:
Zij, die na aanschrijving nog in gebreke blijven hun schuld te betalen, zullen wij royeren en hun namen publiceren in L E.

A. Lopes Dias, sekr.

AFD. A'DAM XII. „La Ĝenerala".
Sekr.: Waverstraat 74².

Gedurende de Groene Maand maken ook wij zoveel mogelijk propaganda voor Esperanto onder onze kollega's. Overtuigt hen van het nut dat Esperanto ook voor hun heeft; verkoop hun onze brochures en wek hen op voor onze beginkursus, die half October begint.
Ook huisgenoten zijn welkom; de prijs van f 5.— voor een kursus kan geen bezwaar zijn, daar het lesgeld eventueel in termijnen mag worden voldaan. Hoofdzaak is dat zoveel mogelijk kollega's Esperanto leren. Bij voldoende deelname wordt ook een vervolgkursus georganiseerd.
De kursus-avond is *voorlopig* vastgesteld op Donderdagavond.
Bezoekt onze konversatieavond Donderdags van 8-10.30 uur in de Henriëtte Ronnerstraat 17, gebouw SDAP. Het Bestuur.

AFD. A'DAM 14. „Al nia idealo."
Sekr.: J. de Veij, Orionstraat 55.

Nia sekcio aranĝis ekspozicion de la 14a ĝis la 29a de Septembro en butiko Zonneplein 18 en kiu multe da vizitintoj kaptis la okazon rigardi la ekspozicion kaj ricevis informojn pri nia movado. Ni finis la verdan monaton kun propaganda vespero en la „Sundomo".
Kdino Overbeek bonvenigis la ĉeestantojn, poste la prezidanto de la propaganda komitato ankaŭ faris paroladon kaj instigis la ĉeestantojn lerni Esperanton.
Diversaj gekamaradoj donis senprofite sian kunlaboron per muziko.
Kdo Metz estis tiel bonvola fari propagandan paroladon, kiun la ĉeestantoj aplaŭde akceptis. Kelkaj infanoj prezentis teatraĵon. Ambaŭ havis grandan sukceson, tiel same la muzikantoj.
La rezulo estas ke ni enskribis 25 kursanojn kaj 15 infanojn. Ni esperas, ke ankoraŭ pli da kursanoj anoncas sin.
Ĉiuj kunlaborintoj nian bonkoran dankon.

J. de Veij,
Sekr. de la prop. kom.

Zo maakte onze afdeling Alkmaar propaganda in de Groene Maand.

AFD. A'DAM XVII. „La Insuloj".
Sekr.: Ploegstraat 123.

Gekdoj, onze propagandamaand is weer voorbij. Kunnen wij met genoegdoening terug kijken? Ja zeker. Al is het getal nieuw ingeschreven kursisten niet zo groot als in het vorig jaar, toch zijn wij met de 60 kursisten zeer tevreden.
Het bestuur dankt alle medewerkenden voor hun prestaties en voor de vrije tijd, die zij ten dienste stelden voor het propageren van ons ideaal.
Het bestuur moest overgaan tot het royeren van twee kameraden wegens zeer grote kontributieschuld. Dit zijn:
Kdo W. Vlek, Kl. Kattenburgerstraat 133³.
Kdo Krebs, Mariniersplein 34³.
Gekdoj zorg dat u deze smaad niet wordt aangedaan. A. Albrink, sekr.

AFD. APELDOORN.
Sekr.: Ooiweg 36.

Zondag 15 September 1935 kwam onze afd. in huishoudelijke vergadering bijeen. Door bedanken wegens drukke werkzaamheden van onzen afd.voorzitter, kdo J. M. Tervoorn, werd kdo J. M. Bessels in diens plaats gekozen. Bij bespreking „Verda Monato" besloten 3000 vlugschriften te bestellen en deze in de arbeiderswijken te verspreiden. Na gemaakte propaganda zal bij voldoende deelname een kursus voor beginnenden geopend worden. Als kursusleidster stelt kdino N. Winkelman zich beschikbaar. Het afd.bestuur rekent vooral wat betreft de propaganda op de medewerking van *alle leden.* Als voorbeeld diene onze kdo „Onklo Vilhelmo", die ondanks zijn zeventig jaren een groot deel te verspreiden propaganda-materiaal voor zijn rekening nam. Gij, jongeren, zult hierbij toch zeker niet achter willen blijven? Gekdoj P. v. d. Weerd stelden voor de gehouden vergadering hun woning beschikbaar en deden de toezegging, dat, indien nodig, een volgende vergadering weer te hunne huize kan gehouden worden. Toont gij, leden, door uw opkomst deze daad van kameraadschap en bereidwilligheid naar waarde te schatten. G. de Weerd.

AFD. BRUSSEL.
Sekr.: Van Souststraat 230, Anderlecht.

Met dit bericht herinneren wij er onze leden aan, dat wij deze winter 2 kursussen openen. De eerste heeft plaats iedere Donderdag van 20 tot 21.30 uur in het Volkshuis van Holenbeek, Gentsesteenweg (bibliotheekzaal). De tweede iedere Zaterdag van 19 tot 21 uur in het Volkshuis van Brussel (zaal 30, 1ste verdiep). Laat uw vrienden weten, dat het nog tijd is om zich in te laten schrijven.
Voortaan zullen we iedere week vergaderen na afloop van de kursus, t.t.z. 's Zaterdags in het Volkshuis van Brussel. Er worden geen speciale omzendbrieven gestuurd.
Wij vestigen de aandacht van onze leden op het nieuwe adres van onzen sekretaris, hierboven vermeld.
Op 16 September laatstleden werden door onze leden strooibiljetten uitgegeven gedurende de socialistische betoging in Leuven. Wij verkregen toestemming om in het Volkshuis van Brussel en Molenbeek gedurende Zaterdags en Zondags een Esperantotentoonstelling in te richten. Ook mogen wij in beide gebouwen over een lokaal beschikken voor het houden van een kursus en wel geheel kosteloos.
Nu alle leden aan het werk om ons veel kursisten te bezorgen. Het Bestuur.

AFD. DELFT.
Sekr.: 3e Nieuwsteeg 21.

De afd. Delft hield Zondag 22 September voor een goedgevulde zaal haar jaarlijkse propaganda-avond. De voorzitter schetste in het kort de uitbreiding van de internationale taal. Kdo v. Scheepen zette daarna in korte trekken het ontstaan der internationale taal en de daaraan verbonden moeilijkheden uiteen en spoorde allen aan het

De tentoonstelling onzer afd. Hilversum.

doel van Dr. Zamenhof te helpen verwezenlijken. Namens de kursisten sprak kdo Konincks een woord van dank voor het genoten onderwijs en overhandigde de onderwijzers een boekwerk. Het muzikale gedeelte, de zang der kinderen en groteren, en de deklamatie waren uitstekend verzorgd, vooral de openbare les, gegeven door kdo Rosseel, werd met aandacht gevolgd. De voorzitter deelde mede, dat voor de kinderkursus, welke men wenste op te richten, reeds gelegenheid tot deelname bestaat. Het resultaat van deze avond was, dat 25 kursisten zich aanmeldden.

P. J. Kleinveld, sekr.

AFD. ENSCHEDE. „Antaŭen".
Sekr.: Penninkstraat 14.

Ook onze afdeling heeft zich dapper geweerd om de groene maand-actie te doen slagen. 2500 vlugschriftjes zijn verspreid in de arbeiderswijk Pathmos, waar ook de tentoonstelling heeft plaats gehad. Het bezoekers-trekken naar de tentoonstelling is ons niet gelukt. Derhalve zullen wij nog 7500 vlugschriftjes verspreiden in alle arbeiderswijken van Enschede, Glanerbrug inbegrepen. Het resultaat hiervan wordt later vermeld.
Verder voor de gekdoj van onze afdeling: bezoekt geregeld onze vergaderingen en vervolgkursusavonden. *16 October vervolgkursus, 23 October vergadering enz.*

AFD. DEN HAAG II.
Sekr.: Merkusstraat 54.

Wij richten nogmaals een oproep aan al onze leden om trouw de konversatie-avond te bezoeken. *Iedere Donderdagavond* zullen we een interessant onderwerp behandelen en u inwijden in de geheimen van het konverseren.
De leden hebben allen gelegenheid zonder aparte kontributiebetaling een begin-, vervolg- of B-kursus te volgen. Laat dus deze winter niet ongebruikt voorbij gaan.
Uit leden van onze groep werd de Afdeling Bezuidenhout opgericht. Aan ons de taak het ledental weer op het oude peil te brengen.

AFD. HILVERSUM.
Sekr.: Gerri Bootsma, Zonnestraal.

De la 7a ĝis la 14a de Septembro okazigis nia sekcio ekspozicion. Ĝi estis bone vizitata, kaj la nombro da kursanoj kiu ĉefe rezultis el tio, estas ankaŭ kontentiga.
Kdo Olie el Soest estas tiel bonvola gvidi la kurson. Krom Nia Lernolibro li intencas apliki parton de la vespero por la Ĉemetodo kaj donos apartajn ekzercojn al la progresintoj.
Ni instigas niajn membrojn nepre partopreni ĝin, kaj esperas, ke same kiel nia antaŭa kurso, ĝi estas fruktedona por nia sekcio. Gerri Bootsma, sekr.-ino.

AFD. OOSTZAAN. „Paco estu nia celo".
Sekr.: Kerkstraat 189.

Okaze de la verda monatagado ni aranĝis je la 14a kaj 15a de Sept. ekspozicion en la salono „Concordia". Dank' al la helpo de kdo Bruckenberger kaj la najbarsekcio el Ĝardenvilaĝo ni povis montri multan interesan materialon. Kvankam ni povas esti kontentaj pri la vizito al nia ekspozicio, ni bedaŭras ke multaj anoj el nia sekcio mankis. Gekdoj, ĉu vi jam nun ne havas intereson plu por esperanto? Nia sekcio kuraĝis ankaŭ aranĝi je la 22a de Sept. propagandvesperon en „Concordia". *Pli ol 200 ĉeestantoj* montris sian intereson je nia laboro. En nia programo estis komence kantado per la infangrupo, kaj malgranda esperanta teatraĵo „La piedpilko estas for". Poste kdo Jac. Lem al Amsterdam paroladis kaj de tiu ĉi loko ni ankoraŭfoje dankas lin pro lia klara kaj interesa parolado. Dum la paŭzo ni havis tombolon per kiu ni ricevis f 28.50. Post la paŭzo kelkaj infanoj bonege prezentis la komikan teatraĵon „Mistifiko", kaj poste kdo Kruithof kantis kaj nia teatroklubo belege prezentis la holandan teatraĵon „Naciismo", kaj fine kantis kvarteto. La tuto estis brila sukcesplena vespero, kaj la publiko forte interesiĝis. Do ni vere povas diri, ke ni faris multan propagandon per tiu ĉi vespero, kaj ni esperas baldaŭ ree organizi tian vesperon. Ni ankoraŭfoje dankas ĉiujn, kiuj kunlaboris al la sukceso de tiu ĉi propagandfesto.
Al niaj anoj ni sciigas, ke dum la venonta vintro ni aranĝos daŭrigan kurson. La estraro havas planon lui lernejan ĉambron, sed ni devas atendi la respondon de la komunumo-estraro pri tiu afero. Ni baldaŭ informos la anojn pri tio per kunvokilo.

J. Schuitemaker, Sekr.

AFD. SLIEDRECHT. „Ĉenero."
Sekr.: C 43.

Gedurende de Groene Maand heeft onze jonge afdeling (opgericht Mei 1935) zeer nuttige propaganda gevoerd voor Esperanto. Het verspreiden der strooibiljetten en verkopen van brochures liep alles gesmeerd. Namens het bestuur zeg ik dan ook gaarne de medewerkers hartelijk dank. Het resultaat is de beste beloning. Wij schreven namelijk bijna *60 deelnemers in voor de beginkursus*, welke, evenals vorig jaar, geleid zal worden door kdo J. Bout uit Rotterdam. Laat ons hopen, dat vele, zo niet alle kameraden die onze kursus volgen, bij het einde daarvan onze afdeling zullen komen versterken, opdat wij met vereende krachten verder werken aan de verbreiding van ons ideaal: Iedere arbeider Esperantist. Estu tiel. A. Monster, sekr.

AFD. WESTZAAN.
Sekr.: Weiver G 47.
Denove la elementa kaj daŭriga kursoj baldaŭ komenciĝos. Dum la verda monato niaj gemembroj diligente laboris. Ni kun propaganda veturilo trairis nian vilaĝon kaj ni disdonis flugfoliojn. Kiam ni poste venis al la vilaĝan(in)oj, multaj estis pretaj por aĉeti iun el niaj broŝuroj. Dum la broŝuro-vendado ni instigis diversajn geulojn por viziti nian kurson. Kelkfoje ni tuj sukcesis sed ankaŭ ni renkontis kelkajn, kiuj ŝatas nian movadon kaj la lingvon, sed tamen dubis por mem lerni la lingvon. Gekdoj, ni klopodu forigi la barilojn kiuj malhelpas ilin.

T. Brink-Blomberg, sekr.-ino.

Propaganda van afdeling Rotterdam I in de Groene Maand.

AFD. WORMER. „Solidareco."
Sekr.: Jac. Bas, Knollendam.
Nia sekcio bone ekkomencis la Verdan Monaton. Laŭ iniciativo de kdo Langeberg ni decidis partopreni en gondolveturo sur „Zwet". Rapidege kelkaj kdoj fervore eklaboris. La rezulto estis, ke ni gajnis la unuan premion! Ne mirinde, ĉar la gondolo elstaris super la aliaj pro sia originaleco, ĉio propremane farita. La publiko tre atentis ĝin, do ankaŭ laŭ propaganda vidpunkto ni notis gravan sukceson.
Nia sekcio bone progresas. La 3an de sept. la 14a membro sin anoncis. La kunvenvizitado estas tiel, ke la domĉambroj evidentiĝas tro malgrandaj, tial ke ni nun serĉas pli bonan kunvenejon. Jam ekzistas ĉe ni la plano konstrui „propran domon", iu bonfarema kdo pruntos al ni la „teran koton". Por la propagando ni disdonis mil flugfolietojn. Nunjare Jisp ankaŭ estos prilaborita.
Senlace antaŭen kdoj!

AFD. WORMERVEER.
Sekr.: Noorddijk 66.
Nia sekcio havis dum Septembro tri eksterordinarajn kunvenojn. En la unua venis subite hispana kdo Justo Estan kun grupo da Zaandamanoj. Li parolis entuziasme pri sia lando kaj la tiea revolucio. En la dua parolis kdo J. W. Prent pri siaj impresoj pri la SAT-kongreso kaj sia vojaĝo per biciklo tien. Li havis atentan aŭskultantaron, ĉar multaj kamaradoj el ĉiuj Zaanlandaj sekcioj ĉeestis. En la tria parolis kdo Bruckenberger pri la vizito en sia hejmloko Aŭstrio. Li tre elokvente parolis kaj ĉiu ĝuis pro lia diskurso. Kvankam ni grandskale propagandis por nova kurso, ni havas fakte fiaskon, ĉar nur 5 personoj sin anoncis por la vintra kurso.

Korrespondentie.

We ontvingen een brief van 9 September 1935 uit Postiŝevo, waar (volgens mededeling in die brief) 600 esperantisten zijn. Men wenst korrespondentie in esperanto, waartoe men zich wenden kan tot een der volgenden: kdo Sovkov, kdo Bautin of kdo Malahejev.
Adres:
USSR-Ukrainio. Donbas. Postiŝevo. Rudkom ugolŝĉikov. Rajkom esperantistob.

BIJ ONS IS VERSCHENEN:

HANDLEIDING TEN DIENSTE VAN DE ESPERANTO-STUDIE

DOOR F. H. VILAIN
PRIJS 45 CENT

Deze handleiding behandelt op populaire wijze de zinsontleding en woordsoorten en is bestemd voor hun, die niet voldoende met de Nederlandse grammatica op de hoogte zijn.

Erven N. Albers, Hoofdstraat 30, Kerkrade, Postrekening 36703.

